

I. I. U.

II

1300

L

ACADEMIA ROMÂNĂ
MEMORIILE SECȚIUNII ISTORICE
SERIA III. TOMUL XVII. MEM. I.

61645

DOUĂ HRISOAVE DOMNEȘTI
PENTRU MĂNĂSTIREA MĂRGINENI
INCHINATĂ MUNTELUI SINAI

DE

NICOLAE IORGA
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

MONITORUL OFICIAL
ȘI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAȚIONALĂ

DEPOZITUL GENERAL
CARTEA ROMÂNEASCĂ
B-DUL ACADEMIEI, 3-5

BUCUREȘTI

1935

	Lei
N. IORGA. Un om de severă muncă și aprigă autoritate: D. A. Sturdza	5.—
CONST. I. CARADJA. Steagurile cucerite de Mihai Viteazul în lupta dela Guruslău din 3 August 1601	5.—
ALEX. LAPEDATU. În jurul asasinării lui Barbu Catargiu (Iunie 1862)	30.—
ANDREI RĂDULESCU. Cercetări privitoare la înființarea Curții de Casație în România	40.—
I. LUPAȘ. Corespondența lui Grigorie Ghica, Domnul Moldovei, cu Felix von Schwarzenberg, ministru președinte al Austriei 1849—1850	25.—
G-ral R. ROSETTI. Inceputurile artei militare în cuprinsul României de azi	40.—
N. IORGA. Vicisitudinile celui dintâiu student moldovean la Paris: Gh. Bogdan	30.—

TOMUL XV (1934): 300.—

R. V. BOSSY. Agenția diplomatică a României în Belgrad și legăturile politice româno-sârbe sub Cuza-Vodă	50.—
P. P. PANAITESCU. Contribuții la istoria lui Ștefan-cel-Mare	25.—
G-ral R. ROSETTI. Granițele Moldovei pe vremea lui Ștefan-cel-Mare	10.—
G-ral R. ROSETTI. Un document inedit asupra mișcării dela 3 August 1865	15.—
G-ral R. ROSETTI. Despre unele precizări recente ale locurilor bătăliilor dela Doljești, Vaslui și Șcheia	5.—
AUREL V. SAVA. Vornicul de Vrancea	48.—
ALEX. LAPEDATU. Doi misionari scoțieni în Țările Române acum o sută de ani	20.—
ALEX. LAPEDATU. Evreii în țările noastre acum o sută de ani	20.—
N. IORGA. Wilhelm de Kotzebue și momentul de prefacere modernă a societății moldovenești	80.—
N. IORGA. Memoriile unui vechiu dascăl	15.—
G-ral R. ROSETTI. Problema militară românească alaltăieri-ieri-azi	12.—

TOMUL XVI (1935): 240.—

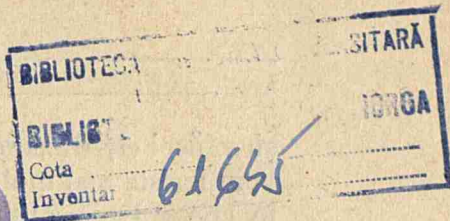
IOAN C. FILITTI. Proprietarii solului în trecutul Principatelor Române	15.—
N. IORGA. Știri despre Axintie Uricariul	15.—
CONST. I. KARADJA. Despre edițiile din 1488 ale Cronicei lui Johannes de Thurocz	15.—
G-ral R. ROSETTI. O mică întregire la istoria lui Ștefan-cel-Mare	10.—
I. NISTOR. Tratatul lui Mihai Viteazul cu Poloniei	7.—
N. IORGA. Legături cu mănăstirile Meteorele din Tesalia. Cu o notiță despre Nicolae-Vodă Petrașcu	15.—
N. IORGA. Testamentele domniței Elina Cantacuzino	5.—
GEORGE FOTINO. G. Popovici: Un istoric uitat al vechiului Drept românesc	40.—
N. IORGA. Bucureștii de acum un veac, după romanul unui avocat (Ioan Em. Bujoreanu 1862)	15.—
N. IORGA. I. Scrisori de familie ale vechilor Brâncoveni.	
II. Două arzuri ale țării către Sultan în sec. XVIII	20.—
ZENOVIE PĂCLIȘANU. Un vechiu proces literar	25.—
N. IORGA. Practica domnească a unui ideolog: D. Cantemir	5.—
I. LUPAȘ. Împăratul Iosif II și răscoala țăranilor din Transilvania	50.—
N. IORGA. Trei generații în viața publică românească după judecata lui J. A. Vaillant	5.—

TOMUL XVII (1935):

N. IORGA. Două hrisoave domnești pentru mănăstirea Mărgineni închinată Muntelui Sinai	30.—
N. IORGA. Trei rare documente fanariote	10.—
G-ral R. ROSETTI. Din corespondența inedită a Principelui Milan al Serbiei cu colonelul Gheorghe Catargi în timpul războiului din 1877—1878	35.—

1300 L

DOUĂ HRISOAVE DOMNEȘTI PENTRU MĂNĂSTIREA MĂRGINENI INCHINATĂ MUNTELUI SINAI

DE

NICOLAE IORGA
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Ședința dela 17 Mai 1935

D-l Marcu Beza, a cărui râvnă nu se poate lăuda îndeajuns, a fost trimis de o soartă norocoasă, din Londra, unde a adus servicii reale culturii românești, la Ierusalim, de unde curiozitatea sa științifică străbate tot Orientul musulman și creștin în căutarea documentelor trecutului nostru. Și descoperirile se îmbulzesc.

De curând am primit dela d-sa, pe lângă fotografiile reprezentând manuscrite dela noi complet necunoscute până acum (Evangheliarele fiilor lui Petru Rareș și lui Alexandru-Vodă Mircea) și despre care — alături de publicarea de d-l Beza însuși în « Boabe de Grâu » — mă voi ocupa în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice* (ambele sunt dela fiii lui Petru Rareș, înainte de moartea tatălui și după aceea), și un număr de documente, din Biblioteca Parlamentului Grec și din aceea a Muzeului Etnografic dela Muntele Sinai.

I.

Oprindu-mă întâiu asupra celor care nu privesc relațiile, datând încă de pe vremea lui Neagoe Basarab, de sigur, și mai ales dela familia Elenei Brancovici, soția lui Petru Rareș

și a fiicei ei, Ruxanda, măritată după Alexandru Lăpușneanu, voiu insista mai mult asupra acelor legături care vin, mai târziu, în epoca Fanarioților, din închinarea către Muntele Sinai, în ce condiții, așa de înțelepte, cum vom vedea pe urmă, a marii mănăstiri, de lung trecut, a Mărginenilor din Prahova.

Un act dela Constantin Movilă, datat 21 Decemvrie 7119 (1610), e deosebit ca scop și alcătuire. Înaintea tânărului Domn se prezintă « boierii bătrâni ctitorii sfintei biserici cu hramul Sfintei prea-podobnei maicii noastre Paraschiva din târgul Iașului, anume Agahiia Sampsonova, cu fiicele ei, Tecla și Marica și Nastasiia », și prezintă o întregă istorie foarte interesantă în care se înfățișează vechea bisericuță de lemn a Sfântului Ioan Botezătorul, mutată în Iașul nou, și amestecul puternicului boier și sprijinitor al Movileștilor, Nestor Ureche, care capătă și închină fundația sa de piatră la mănăstirea Sinai; e vorba, în această deslușire, despre proprietăți și dugheni. Întărirea se face și cu binecuvântarea Mitropolitului Anastasie Crâmcovici, a lui Mitrofan de Roman, a lui Efrim de Rădăuți, a lui Iosif de Huși. Intre dăruitorii către depărtata mănăstire se înseamnă apoi ruda Movileștilor, Isac Balica Hatmanul, cu soția, Anastasia, fiicele și fiii Vasile și Grigore — aceleași nume ca ale fiilor lui Nestor Ureche însuși. Se pomenesc ca marturi frații Domnului, Alexandru și Bogdan, iar, după dânșii, credincioșii statornici ai acestei familii: Nestor Ureche însuși, apoi Văscan Orăș (Orăș), Mare Vornic de Țara-de-Sus, Gheorghe, pârcălab de Hotin — probabil Gheorghe Lozonschi, frațele Doamnei - mame Elisaveta —, Apostolachi — Catargiu — și Nicola, pârcălabii de Neamț, Vasile Crăescul — necunoscut cu acest nume de familie —, pârcălab de Roman, Isac Balica, influentul Dimitrachi Chirița — calificativ obișnuit la Greci — Paleologul, înrudit prin soția sa cu dinastia, Gheanghie Spătarul, alt boier de mare autoritate, Coste Băcioc Ceașnicul, al cărui rol în tragedia lui Gașpar-Vodă Gratiani se cunoaște, Ștefan Prăjescul (și aici *ă* în loc de *ă*) Stolnic, Nicoară Prăjescul Vistier — se vede grupul de familie în jurul tânărului Domn —, Vorontar — de sigur un Levantin: Verotari — Comis. Urmează întărirea, apelul la Domnii cari vor veni și blăstămurile obișnuite. Foarte frumosul document, pe care apasă mica pecete

de inel, extrem de delicată, a lui Constantin-Vodă, e scris de Arsenie Nebojatco.

Pentru importanța documentului îl lăsăm să urmeze în copia și traducerea pe care a binevoit să mi le dea d-l Damian P. Bogdan, tânărul archivist al Academiei noastre, care a dovedit prin frumoase lucrări de început o cunoaștere adâncă a formei vechilor noastre cărți domnești.

† Милостїю божїю Іу Квѣтантин Могила воевода, господаръ земли молдавскон знаменито чиним не сим листом нашим въсѣмъ кто на немъ възрнѣ или четжщїи его слышитъ уже прїидоша предъ нами и предъ нашими болѣри старїи ктитори свѣтѣи црѣкви храма свѣтѣи прѣподобенѣи матѣри нашей Параскиви вът ѣскїи трѣгъ на имѣ Ягаѣѣ Самфоновѣ съ дѣщерами своими Текла и Марика и Настасїѣ, некимъ непонѣдени а ни присиловани, и мартѣрисани предъ нами како нашъ вѣрнїи и почитаннїи болѣрин, панъ Нѣсторъ Ърѣке, великїи дворникъ долѣни земли еще живъ си великыи ктиторъ Самфонъ, похтиа вът него яко да подастъ его милости доброе изволенїе яко да сътворитъ таа црѣковъ вът каменнаго зижденїа, а таа свѣтаа древнѣна црѣковъ да имѣетъ паки самъ грїжати и да прѣсилитъ[и] мѣсто, да вѣдетъ паки помѣнсѣ и памѣтъ Самфонѣ и домѣ его. Въ томъ же приключилѣ ѣмѣ съмрѣтъ, и по съмрѣти же его сама Ягаѣѣ Самфонова вишписана дала его милости вишписанномѣ нашемѣ болѣринѣ по егоѣ прошенїю доброе изволенїе. И сътвориа его милостъ каменна црѣковъ котора нынѣ видима еста древнѣное црѣковъ прѣсилитъ въ новїи трѣгъ въ Исѣ и свѣтнаѣ на храмъ сеѣкнокенїе глакїи свѣтого Івана Крѣстителѣ, яко да естъ паки помѣнсѣ старимъ ктиторимъ. И по еже съзидоваа таа свѣтаа црѣковъ и покѣпиа въколѣ еи съ пинѣши готовими елико вишѣ мѣстоѣ . . . на распроестраненїе мѣсто свѣтѣи црѣкви вът къ въсѣѣхъ странахъ, и на прѣдъ чело трѣгъвекѣомѣ съ мѣстоѣ за дѣгѣне, и заграднѣ тврѣдимыи шплотами яко еѣ и видитъ.

Въ томъ прїидошѣ предъ господства ми калѣгери вът свѣтаа монастиръ горѣ синанетѣи, и съ великимъ плачемъ и жалобѣ жаловали се . . . [нѣ]достатчествѣхъ, еже въ сихъ жестокихъ и послѣднихъ вѣрѣмѣхъ страдаѣтъ скита ꙗще се по въсенъ лица земли и принѣждаещисѣ како вишѣ къзмощи дрѣжати, и еще она свѣтаа царскаа и великаа монастиръ благочестиваго и свѣтого царѣ Нѣстїана великаго, еже сътвориа въ пѣстыни [въ нѣ]проходнѣи горѣ синанетѣи, идеже Богъ въсѣселни тѣннствомъ съмотрнїемъ радїи чловеколюбїа и промислѣнаго

1. божїю | бжїе. 4. црѣкви | цркви 5. свѣтѣи | стѣи. прѣподобенѣи | прѣдѣнѣи. матѣри | мѣри. 8. панъ | пнѣ. 14. съмрѣтъ | съмрт. 16. прошенїю | прошенїе. 17. нынѣ | ннѣ. 18. свѣтнаѣ | стѣа. 20. пинѣши | пншн. 27. страдаѣтъ | страдѣтъ. 28. царскаа | црескаа. 29. царѣ | црѣ. 31. чловеколюбїа | чколкоубїа.

скобожденїа вт работи родѣ некрескомѣ въ кѣпинѣ богоуждѣсѣ
 Моисѣѣ іависѣ, идеже и закон вт Бога дрякномѣ Израилю Моисѣѣм
 дан вист. Ико да не въ дѣнѣх наших... скато мѣсто страшное
 запстѣтѣтѣ, и многоцѣнное, богатыство христїанское
 5 кѣрк да не исчезнет, ниже въсконечнѣ да потрѣбен бѣдет скатое
 мѣсто вно вт еже на въск дѣнѣ и час склѣщажущесѣ емѣ бѣди
 и напасти вт проклѣтихъ Саракин, пачиже Яга[ран] (?) безбожнихъ
 сынвк, къ семѣ же съ плачем тѣимъ и жалобѣ еже в бѣдахъ снх,
 припадошѣ лицами до земли предъ господство ми молащесѣ іако да
 10 господство ми имамѣ принѣждати в любви божїю вишписаннаго на-
 шего кѣрнаго и почетенаго волѣрина, пана Нистора Зрѣке, великаго
 дворника, іако [да сът]воритъ таа скатѣа црѣков, монастыр и метоу
 скатѣки велицѣки монастыри синанетѣки, да аще съ милостїж божїж,
 вт ржакахъ его милост, и вт милованїе его, иматъ притѣжати по нѣ
 15 что добро и милостенїи вт по на христїанъ къ въспоженїе и вкрѣ-
 пленїе скатомѣ мѣстѣ вномѣ ржащи іако да и господствѣ ми ве-
 [лика] паметъ бѣдетъ в благодѣани сем.

Того радї господство ми в истинномъ ихъ жалобѣ, и еже съ слѣзѣми
 ихъ моленїе и истинїж ихъ глаголи еже в бѣдахъ скатомѣ вномѣ и
 20 божественомѣ мѣстѣ сманхомѣ сѣлао. Сего радї къ семъ призвахомъ
 вишписаннаго кѣрнаго нашего и почетенаго волѣрина и припоминахомъ
 его милости жалобѣ и моленїе, еже съ плачемъ сътворишѣ вни втци
 предъ господства ми, и принѣждахомъ его божїжъ благодатїж и благостїжъ
 къ милованїе скатомѣ вномѣ мѣстѣ. Онъ же болюбѣи си и ми-
 25 лостив, и вт древнѣго времени доброе серѣдїе имѣи къ скатомѣ мо-
 настирѣ синанскомѣ, покннжѣсѣ благомѣ [добро]мѣ съкѣтѣ нашемѣ,
 и скоръ къ добрѣдѣтелномѣ прошенїѣ благодѣтїж божїж вист. И сво
 прѣкѣе, съ произволенїемъ божїимъ, и съ нашимъ добрїемъ серѣдїемъ, и
 30 благїимъ хотѣнїемъ, и съ благословенїемъ четиремъ іерархи, скатителемъ
 нашимъ землїи молдавскон, квр Яс[анасїе] Крїмкович, архїепископа и
 митрополита сѣчакекаго, и квр Митрофана, епископа романекаго, и
 квр Фрїма, епископа радовекаго, и квр Іоанфа, епископа хѣшекаго,
 и съ благоколенїемъ старїимъ ктиторомъ, господства си даровалъ тоа
 скатѣа црѣков, и поклонна скатѣки монастыр вишписанномѣ... си-
 35 нанетѣки, идеже естъ храмъ прѣвображенїе Господа Бога и Спаса нашего
 Ісуса Христа, кспноже съ кнѣгинѣ его, Митрофана, и чадами своими,
 съ зѣтомъ своимъ, кѣрнїимъ нашимъ и почетенїимъ волѣриномъ, панъ Исакъ
 Балнка гетманомъ, и дѣщерѣ ихъ, кнѣгинѣжъ его Анастасїж, и сынимъ
 ихъ, Касїаїе и Григорїе..., да естъ метоу тоа скатѣки монастыри.
 40 И дашѣ цѣла монастыр, съ въскѣми елика трѣбѣетъ въ немъ, и съ
 дѣгѣнами, и съ въскѣми елико сѣ видитъ, и съ киноградами, и

1. свовожденїа | свовожденїе. 2. Израилю | іаилю. 4. многоцѣнное | многоцѣннов. 9. мо-
 лащесѣ | мише. 13. милостїж | маст. 16. господствѣ ми | гдсвми. 18. господство ми | гдсва
 ми. 20. божественомѣ | вжствномѣ. 23. благодатїж | бгдтїж. 37. волѣриномъ | волѣрини.

селами, и скотѣми, и съ вѣсѣми что трѣбуетъ едиѣки скатѣки мо-
настири, тако сѣт писани на имѣ въ дрѣги... [Къ томъ господство
ми] такоже видѣхомъ доброе еже въ Госѣ сердце вишеписаннаго
нашего кѣрнаго и почетеннаго волѣрина, таковое къ скатомъ шномъ
мѣстѣ милованіе съ симъ скатомъ монастыремъ и метохомъ, и господ-
ство ми благодарихомъ и помнловахомъ ската монастыр горѣ синнастѣ-
тѣки, и дадохом... и стврѣжденіе срѣк съи на съ скатѣи мо-
настир и метох храмъ прѣподобенѣи матери нашей Параскиви, еже ест
посрѣдѣмъ трѣга ѣскаго, тако да ест скатѣки монастыри синнастѣки
метохъ и помощ, непорѣшено николиже на кѣки кѣчнѣж.

Симъ же на свѣрненіе вѣсѣми вишеписаними естъ вѣра [вишеписа]-
наго нашего господства ми Іоу Квстантина Шогланъ воеводѣ, и вѣра
прѣвѣзлюбленихъ и срѣдичнихъ братѣжъ господствами, Ілѣвандръ и
Богданъ воеводоуе, и вѣра бояр нашихъ, вѣра самого кѣрнаго и
почетеннаго нашего волѣрина, пана Нистора Зрѣке, великаго дворника
Д[олнѣки зе]ман, вѣра пана Кѣскана Зрѣшѣ, великаго дворника гор-
нѣки земли, вѣра пана Гиургѣи, прѣкжлаба хотинскаго, вѣра пана
Іпостолакі и [Ни]кол, прѣкжлавоуе немецкихъ, вѣра пана Василѣе Крже-
скѣла, прѣкжлабъ романскихъ, вѣра пана Исака Балаки, гетмана и прѣ-
кжлаба сѣчавскаго, вѣра пана Дѣмитракѣи Кирица Палеолога, постел-
ника, вѣра пана Гѣкиги, спжтарѣ, вѣра пана Косте Кѣчока, чашника,
вѣра пана Шефана Пржжескѣла, столника, вѣра пана Никоар Пржжес-
кѣла, кистѣрника, вѣра пана Боронтарѣ, комнеа, и вѣра вѣсѣхъ боя-
ров нашихъ молдавскихъ, великихъ и малыхъ. Я по нашимъ животѣ и
господствованіа кто бѣдетъ господарѣ земли молдавской, шт братѣж
нашихъ, или шт дѣтѣи нашихъ, или шт нашего родѣ, или бѣди кто
съ даромъ божиимъ изберанъ бѣдетъ, шн его милости пакъ да имаетъ дати
и скрѣпити свѣтаа монастыр шт свѣтаа горѣ синнастѣки, таа мо-
настир и метох шт срѣдѣмъ ѣскаго трѣга храмъ свѣтѣки, прѣподоб-
нѣки Параскиви, еже вишеписанны пана Нистор Зрѣке, велики дворник,
даровалъ и поклонилъ свѣтѣки монастыри шнои, Бога радѣ, къ помощ и
скрѣпленіе, тако да бѣдетъ его милости и шномъ господарѣ помѣнѣ
нескончаемѣю, тако да лѣта животѣ его приложитъ къ семирени глѣ-
боцѣ. Я иже такоуи помѣнѣ шномъ панѣ еже съ нашимъ благимъ
хотѣнѣемъ сътворилъ, аще кто покѣситъ съразорити, или штиати что
шт имѣнѣжъ ен, шт селокъ и сѣсиди, или шт виногради, или шт скоти,
или шт циганетъ, или бѣдѣ шт что да [поразитъ] (?) [ѣ]го гнѣвъ божи,
и да погибнетъ шт земли паметъ его съ громомъ и съ шшмомъ, тако
Даданъ и Івиронъ въ Синанъ въздигшесѣ на Мовеа и Ірона бого-
почитаннѣ божижъ архѣирежъ и недостоиннѣхъ на црѣковъ божи шдрѣ-

2. монастыр | монастыр. 5. мѣстѣ | мѣсто. господство | гсѣва. 6. монастыр |
монастири. 13. братѣж | братѣжм. 22. Пржжескѣла | Пржжескѣла. 25. господствованіа |
гдсвованіе. молдавскон | молдавскѣи — о influență a grației синнастѣки. 30. велики | вел.
33. нескончаемѣю | нескончаемѣж.

знѣвшихъ, и да бѣдетъ проклѣтъ въ Господа Бога, сътворшаго небо и
 земли, и въ свѣтихъ врѣховнихъ Апостолѣхъ съ ними же и да вѣге-
 листи, и прочіихъ свѣтихъ Апостолѣхъ, и въ тѣхъ свѣтихъ и богоноснихъ
 5 втецѣхъ, еже въ Никей, свѣтѣхъ градѣхъ на [прѣвомъ] съборѣхъ просѣж-
 шимъ, въ прочіихъ съборихъ свѣтихъ и богоноснихъ втецъ, и проклѣтїе
 Ирѣвъ, да сънидетъ ваки (?). . . [и] да имаеѣтъ счастье съ Юудожъ въ безсѣ-
 мрътнѣхъ и безконѣчнѣхъ мъжи, на страшнѣхъ же христовѣхъ сѣдищи
 да имаеѣтъ съперничъ страшенъ прѣчисѣжа Богородицѣхъ. . . . тѣхное
 таинство въ горѣхъ синанетѣхъ . . . проависѣкъ съ нежъ же боговидца
 10 Моу[сея] . . . синанетѣхъ и прѣдстателїе сѣхъ и тамо ѣако божест-
 веное сѣнце просѣжвшихъ и сѣжжѣтъ, аминъ.

Къ симъ же въ свѣрненїе [симъ] вишеписаннимъ и потвържденїе ве-
 лѣки есми нашеѣхъ вѣрномъ и почетенномъ колѣрннѣхъ панѣ . . . и
 нашу печатъ прѣкѣзати къ семъ истинномъ листѣхъ нашеѣхъ. Писалъ Ирѣнїе
 15 Невожатко съ Исѣ, въ лѣто хрѣдї, мѣсѣца Деквѣрїа, ка днѣа.

† велъ логофѣтъ искалъ.

[Originalul slav în Biblioteca Muzeului etnografic din Atena. Pergament distrus la îndoitura verticală din dreapta, are atât pecetea inelară a emitentului — aplicată în stânga sub text și înaintea semnăturii lui autografe —, cât și marea pecete, atârnată prin șnur. În partea dreaptă — imediat sub text — nota de iscălitură a Marelui Logofăt, care a adăogat la datare — cu mâna lui și cuvântul днѣа omis de diac].

Traducere ¹⁾. † Din mila lui Dumnezeu, Io Constantin Movilă Voevod, Domn țării Moldovei, facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor cari o vor privi sau o vor auzi cetin-
 du-se că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri bătrânii ctitori ai sfintei biserici a hramului sfintei, prea-cu-
 vioasei maicei noastre, Paraschiva, din târgul Iașului, anume Agafia Sampsonova, cu fiicele ei, Tecla și Mărica și Nastasiia,
 de nimenea siliți nici asupriți și au mărturisit înaintea noastră cum al nostru credincios și cinstit boier, panul Nistor Ureache,
 Marele Vornic al Țării-de-Jos, încă fiind în viață Sampson, marele ctitor, l-a poftit ca să-i dea dumnealui bună învoire
 ca să facă această biserică din zid de piatră, iar sfânta biserică

6. безсѣмрътнѣхъ | вѣсѣмрътнѣхъ. безконѣчнѣхъ | безконичнѣхъ. 7. христовѣхъ | хрѣтѣхъ.
 8. богородицѣхъ | вѣцѣхъ. 15. деквѣрїа | дѣк.

¹⁾ De același.

cea veche să aibă de asemeni tot el a o îngriji, și să-i mute locul ca să fie iarăși pomenire și amintire lui Sampson și casei lui. După aceea, întâmplându-i-se moarte, și, după moartea lui, singură Agafia a lui Sampson, mai sus scrisă, a dat dumnealui mai sus scrisului boierului nostru, după a lui cerere, bună învoire. Și a făcut dumnealui biserică din piatră, care se vede acum, iar biserica din lemn a mutat-o în târgul cel nou din Iași, și a sfințit-o cu hramul Tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul, ca să fie de asemeni pomenire bătrânilor ctitori. Și, după ce a zidit această sfântă biserică, i-a cumpărat în jurul ei cu bani gata câte locuri erau... pentru lărgirea locului sfintei biserici, în toate părțile, și în fața târgului cu locuri de dughene și le-a îngădit cu garduri puternice cum se și vede. După aceea au venit înaintea Domniei Mele călugării de la sfânta mănăstire a Muntelui Sinai și cu mare tânguire și jăluire ni s'au plâns... de lipsurile de care în aceste din urmă vremuri aspre sufăr schiturile, rătăcind ele pe toată fața pământului și îndemnându-se cum pot ca să se ție, și încă și ea, sfânta împărăteasca și marea mănăstire a binecinstitorului și sfântului împărat Iustinian cel Mare, carele au făcut-o în pustiu, în muntele de nepătruns al Sinaiului, unde Dumnezeu atotputernicul prin tainică apariție pentru iubirea de oameni și pentru a dăruii liberarea de muncă a neamului evreiesc în mărăcini s'a arătat lui Moise, văzătorul lui Dumnezeu, unde și lege de la Dumnezeu s'a dat prin Moise vechiului Israil. Pentru ca nu cumva în zilele noastre... sfântul locaș să se pustiască și în chip înfricoșat cea mult prețioasă bogăție a credinței creștinești să nu dispară nici să fie stârpit cu totul acel sfânt loc din pricina nenorocirilor și năpăstuirilor ce i se întâmplă în fiecă zi și ceas din partea blăstămaților Saracini, de asemeni și a [Agarenilor], fiilor fără Dumnezeu, la aceasta cu plânsul și jăluirea acestora despre nenorocirile lor, au căzut cu fețele la pământ înaintea Domniei Mele, rugându-se ca Domnia Mea să am a îndemna pentru iubirea lui Dumnezeu pe mai sus scrisul, credinciosul și cinstitul nostru boier, panul Nistor Ureache, Marele Vornic, ca să facă această sfântă biserică, mănăstire și metoh sfintei marei mănăstiri a Sinaiului, ca, încă cu mila lui Dumnezeu, din mâinile dumnealui și din

miluirea lui să aibă a câștiga pentru ea ce e bun, și milostenii de la creștini, spre ajutorarea și întărirea acelu sfânt lăcaș, zicând că și Domniei Mele mare pomenire îi va fi de această binefacere.

Pentru aceasta Domnia Mea de a lor adevărată jăluire și de a lor rugă cu lacrimi și ale lor adevărate vorbe despre nenorociri ale celui sfânt și dumnezeiesc loc ne-am îndurat foarte.

Pentru aceasta întru aceia am chemat pe mai sus scrisul, credinciosul și cinstitul nostru boier și i-am pomenit dumnealui jăluirea și ruga pe care cu plâns au făcut-o ei părinții înaintea Domniei Mele și l-am îndemnat prin darul și mila lui Dumnezeu spre miluirea acelu sfânt loc. El însă, iubitor de Dumnezeu și milostiv și din vremuri vechi având bună sânguință către sfânta mănăstire a Sinaiului, s'a supus plăcutului, bunului sfat al nostru și grăbit fu către binefăcătoarea cerere a harului lui Dumnezeu. Și deci mai întâiu cu voia lui Dumnezeu și cu a noastră bună sânguință și bună vrere și cu binecuvântarea celor patru ierarhi, luminători țării noastre a Moldovei, chir Atanasie Crâmcovici, arhiepiscop și Mitropolit al Sucevei și a lui chir Mitrofan, episcop al Romanului, și a lui chir Efrim, episcop al Rădăuțului, și a lui chir Iosif, episcop al Hușului, și cu învoirea bătrânilor ctitori, domnia lui a dăruit această sfântă biserică și a închinat-o sfintei mănăstiri mai sus scrise... a Sinaiului, unde este hramul Schimbării la față a Domnului Dumnezeu și a Mântuitorului nostru Isus Hristos, dimpreună cu soția lui Mitrofana, și cu copiii lui, cu ginerele lui, credinciosul și cinstitul nostru boier, pan Isac Balica, Hatman, și a fiicelor lor, a soției lui, Anastasia, și a fiilor lor, Vasile și Grigore... să fie metoh acestei sfintei mănăstiri. Și au dat întreaga mănăstire cu toate câte trebuiesc în ea, și cu dugheni, și cu toate câte se văd, și cu vii și sate și dobitoace și cu toate ce trebuiesc unei sfinte mănăstiri, cum sânt scrise anume în alte... [Întru aceasta Domnia Mea], dacă am văzut buna sânguință întru Dumnezeu a mai sus scrisului, credinciosului și cinstitului nostru boier, o așa miluire către acest sfânt loc cu această sfântă mănăstire și metoh, și Domnia Mea am mulțămuit și am miluit sfânta mănăstire a Muntelui Sinai și am dat... și întărire acest uric pentru această sfântă mănăstire și metoh,

hram al prea-cuvioasei maicei noastre Paraschiva, carele este în mijlocul târgului Iași, ca să fie sfintei mănăstiri a Sinaiului metoh și ajutor, nesurpat niciodată în veacul vecilor.

Prin aceasta spre încredințarea tuturor mai sus scrise este credința mai sus scrisului a domniei mele Io Costantin Movilă Voevod și credința prea-iubiților și din inimă fraților Domniei Mele, Alexandru și Bogdan Voevozii și credința boierilor noștri, credința a însuși credinciosului și cinstitului nostru boier a panului Nistor Ureache, Marele Vornic al Țării-de-Jos, credința panului Văscan Orăș, Marele Vornic al Țării-de-Sus, credința panului Gheorghe, pârcălab al Hotinului, credința panului Apostolache și [Ni]cola, pârcălabi ai Neamțului, credința panului Vasile Crăescul, pârcălab al Romanului, credința panului Isac Balica, Hatman și pârcălab al Sucevei, credința panului Dumitrache Chiriță Paleolog, Postelnic, credința panului Gheanghe Spătar, credința panului Coste Băcioc, Ceășnic, credința panului Ștefan Prăjescul, Stolnic, credința panului Nicoară Prăjescul, Vistiernic, credința panului Vorontar, Comis, și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici. Iar după viața și Domnia noastră cine va fi Domn al țării Moldovii, dintre frații noștri sau dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau fie cine cu darul lui Dumnezeu va fi ales el, Măria Sa de asemeni să aibă a da și a întări la sfânta mănăstire din sfântul munte al Sinaiului această mănăstire și metoh din mijlocul târgului Iași, hramul sfintei prea-cuvioasei Paraschive, pe care mai sus scrisul pan Nistor Ureache, Marele Vornic a dăruit-o și a închinat-o acelei sfintei mănăstiri pentru Dumnezeu, întru ajutor și întărire, ca să fie dumnealui și acelu Domn pomenire nesfârșită pentru ca și anii vieții lui să-i adauge în adâncă smerenie. Și care pomenire a acelu pan, care cu a noastră bună voire a făcut-o, dacă cineva va încerca s'o nimească sau să ia ceva din averea ei, din sate și vecini sau din vii sau din dobitoace sau din țigani sau fie din orice, [să-l lovească] (?) pe el mânia lui Dumnezeu și să piară de pe pământ pomenirea lui cu tunet și zgomot ca și Datan și Aviron cari s'au ridicat în Sinai asupra lui Moise și Aron, de Dumnezeu cinstiții, ai lui Dumnezeu arhieriei, și nevrednicii cari au îndrăznit asupra bisericii lui Dumnezeu, și să fie blăstămat

de Domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de cei 12 sfinți fruntași Apostoli cu ei și de cei 4 evangheliști și de ceilalți sfinți Apostoli, și de cei 318 sfinți și purtători de Dumnezeu părinți din Nicheia, orașul sfânt, cari au strălucit la întâiul sobor, de celelalte soboare ale sfinților și purtătorilor de Dumnezeu părinți și blăstămul lui Arie, să pogoare... , [și] să aibă parte cu Iuda în chinul fără moarte și fără sfârșit, la înfricoșata judecată a lui Hristos să aibă protivnic înfricoșat pe Preacurata Născătoare de Dumnezeu... taina în muntele Sinaiului... s'a arătat cu ea și văzătorul de Dumnezeu, Moise... a Sinaiului și înfățișători sânt și acolo, după cum și soarele dumnezeesc i-a luminat și luminează încă. Amin.

La aceasta, întru încredințarea și întărirea acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier panului... și pecetea noastră să o lege la această adevărată a noastră carte. A scris Arsenie Nebojatco, în Iași, în anul 7119, luna Dechemvrie în a 21-a zi.

† Marele Logofăt a iscălit.

Câteva alte documente, acestea muntene, se adaugă, din colecția Muzeului Etnografic din Atena.

În Iunie 7135 (1627) Alexandru-Vodă Coconul dă lui Mihăilă, fiul lui Prăciul din Brănești, pământ la Brăgărești și în alte locuri. Se pomenește, între mulți alții, și Vlad Hasan Brănescul, un Gheorghe din Budurești, un Fătiuncul, Calotă Postelnic din Boziiani, un Separiu. Și *вът кладенеца Лицилом до рнѣ вода* Moaștilor», «Glăboca vale». Marturi (o parte acoperiți de pecete): Hriza Vel Logofăt, foarte importantă personalitate, Dumitrașco Vel Vist., Miho Vel Spat., Vartolomî Vel Stol. — Bartolomeiu Minetti —, ruda de aproape a Domnului —, Pavlachi Vel Comis — care a avut un rol important la Constantinopol în această vreme —, Apostol Vel Păharnic — Cargiu, — Costandin Vel Postelnic — Cantacuzino.

Un act dela Leon-Vodă din 7139 (1630—31), fără dată de lună, e pentru Marele Logofăt Papa, căruia i se întăresc doi «pui de Țigani» *саре момци за читани*, Pascul și Ursul Cevica

dela Stanisie (станисію; îndreptat neclar) Păharnicul din Roda, drept 5.000 de aspri gata, — sumă foarte mare. Marturi: tot Hriza, în același loc, Ivașco biv Vel Vornic, Dumitrașco Vel Vistier, — cel de mai sus —, și tot așa Miho, dar Mare Stolnic e acuma Gherghina — în locul lui Minetti —, Mare Comis e Buzinca din vremea lui Matei Basarab, Mare Păharnic Nedelco, Mare Postelnic un boier de țară, Dumitrașco, fostul Mare Vistier al lui Alexandru Iliăș. Scrie Dumitru gramaticul la București, — un meșter de scrisoare și de împodobire.

Comparația între aceste două documente nu e, cum se vede, fără interes pentru schimbările interne, de Divan.

Peste treizeci de ani, la 19 Aprilie 7175 (1667), fiul acestui Leon, căruia-i dăduse numele vechiu și eroic de Radu, — și iscălitura lui românească, elegantă, arată oarecare deprindere —, face o danie mănăstirii Mărginenilor (tot *î* în loc de *ă*) și egumenului Mitrofan « parte de sare dela ocna ce să chiamă Telega, den 10 bolovani de sare 1 bolovan, și den sarea mărunță și din lospe (*sic*) a treia parte, oricâtă să va aleage, și cu toț rumăni căț să vor afla și cu toată moșia den hotar păn în hotar, ca să fie volnic egumenul să ia sarea toată și să o ducă unde va fi voia lui fără de ničo opreală de cătră cămăraș », dela « alți răposați bătrâni Domni », « precum am văzut Domnia Mea cartea răposatului Băsărab Voevoda și cartea răposatului Radul Voevoda și cartea răposatului Mircii Voevoda și cartea răposatului Pătru Voevoda și cartea răposatului Mateiu Voevoda și cartea răposatului Io Gheorghie Ghica Voevoda ».

« Inșă să să știe, pentru rândul sării čocănașilor, că vor șede și să vor hrăni pre moșia mănăstirii, cum, de va tăia 1 čocănaș într'o zi sare bolovani 10, 9 bolovani să li să plătească lor dela schilearii carii vor fi, iar 1 bolovan iaste partea mănăstirii, să nu plătească čocănașilor nimic, pentru că așa au tocmit acei răposați mai de demult Domni pentru acest bolovan de sare partia mănăstirii, cum, pentru că șed čocănașii pre moșia mănăstirii și nič lucrează mănăstirii, nič ia lor dijma, nič nimic, ci să hrănescu tot slobodzi cu bună pace pre moșia mănăstirii, așa au socotit și au tocmit acei răposați Domni să fie acest bolovan plătit, iar pentru sarea mărunță și pentru lospe i-au tocmit acei Domni pentru căč au avut mănăstirea tocmeală la funi și la cal și la toate tocmealele ocnii să ia dentr'aceastaa den toate a treia parte . . . , ca să fie sfintii mănăstiri de întărire și călugărilor de hrană și de îmbrăcăminte ».

Partea din urmă cu îndreptarea către urmași și afurisenia e în slavonește. Marturi: Ghiorghie Vel Ban de Craiova, Mareș Vel Vornic, Radul Vel Logofăt, Ianache Vel Vistier, Drăghici Cantacozinò Vel Spătar, Necula Vel Cliucer, Șerban Vel Postelnic — doi dintre Cantacuzini —, Manolache Vel Păharnic, Gheorghe Ghiițaia Vel Stolnic — socrul, originar de peste Dunăre, al lui Șerban —, Gheorghe Vel Comis, Matei Vel Sluger, Stoian Vel Pitar.

Actul, de complicată alcătuire, îl redactează al doilea logofăt Radul Tocnărel (*sic*) și-l scrie Goran cel mic мал горан —, logofăt.

E important și prin lista completă a Divanului și prin vădirea unei părți din regimul ocnelor, ca fel al teritoriilor și ca atribuire a sării.

Pentru raritatea actelor privitoare la Vlașca e însemnat acesta, care privește o danie recunoscătoare către Aga Gligorie Greceanu din partea căpitanului Radu, fiul Savului Odivoianu:

«† Adecă eu Radul snă Savului căpt. Odivoianul dat-am zapisul meu la mâna dumnealui Gligorie Grečanul Vel Agă ca să-i fie de bună credință pentru că, avându eu multe păsuri șă neavându cu ce mă mântui de iale, m'am rugat dumisale de s'au ostenit de m'au mântuit de toate șă m'au miluit dumnealui șă cu alte mile, care după multă milă șă bine ce mi-au făcut dumnealui, am dăruit șă eu dumisale o moșăe în sud Vlașca, care moșăe iaste pă apa Milcovului, den josul Șaineștilor, care șă chiamă Codrul Clijănescu ²⁾. Șă den sus șă hotărește cu Șarban Boreanul biv Vel Vornec, șă den jos cu Mihai Post. Corbeanul șă de spre apa Glăvăcocolui șă hotăraște cu Matei Fălcoianul biv Vl. Vist., șă hotarul ei merge pă Milcov în jos, den Vadul Roșu până în Vadul Pietros șă dă spre Glăvăcog de desupra boaltei (*sic*) den Drumul Crovului pân în hotarul Crovului (КРОВОУЛШИ), șă în hotarul aceștii moșăi sânt stănj. —, după cum o am ținut șă eu până acum, șă, cându o am dăruit dumnealui, i-am dat șă zapisele čale vechi, de cumpărătoare, cu care am stăpănit eu. Iar, după vreme, de, m'[oiu] scula au eu au muiare mea au copiii miei au oricare den neamul meu cu născăi pricină a zice că de silă șă de nevoie o am dăruit, șă nu șă crează, pânru că eu de a mea bună voe și fără de nicio silă o am dăruit-o, de peste tot hotarul, ca să-i fie dumnealui moșie stătătoare șă ohavnică în veaci,

¹⁾ De la Clejani deci, cei din Clejani înșii fiind de la o Cleja, care amintește pronunția ungurească a «eclesiei».

dumnealui șă coconilor dumnealui. Șă, cându am dăruit dumnealui a căstă moșie, fost-au mulți boieri mărturie, care să vor iscăli mai jos, șă eu, pentru mai adevărată credință, am iscălit mai jos ca să să crează.

Ap. 2, lt. 7026.

Eu Radul snă Savului căpt.

Șarban Greceanul Vel Cluț., mărturie. »

Prin acest zapis, păstrat în Biblioteca Muzeului Etnografic din Atena, avem configurația, ca stăpânire boierească, a unei părți din județul Vlașca: e o întâmplare norocoasă că s'a găsit o astfel de mărturie.

Câteva pagini grecești, a căror origine nu se arată, în care e vorba de Ștefan-Vodă Cantacuzino din Muntenia, în 1714—16, de Nicolae Costin și de un proces al Mariei, văduva lui Gheorghe Hypomenas, dar născută Brăiloiu, nu merită o cercetare mai de aproape. Cele dintâi ar părea mai curând niște exerciții de stil, fără cuprins adevărat.

II.

Un splendid act domnesc e acela prin care Nicolae Mavrocordat dăruiește Mărginenii mănăstirii Muntelui Sinai:

« Io Nicolae Alexandru Voevod, din mila lui Dumnezeu Domn și oblăduitoriu a toată Ungrovlahiia. Ceale ce d'inceput bine și cu înțelepciune să hotărâsc nu numai că sânt pururea stătătoare și adevărate și laudate, ci și de cei ce sânt în urmă stăpânitori să întăresc și să laudă și după puțință să ajutorează, iar ceale ce cu zmințeală și fără cuviință hotărâsc, acealea au să strică au să îndreptează pentru ca să aibă laudă și întemeiare. Când dar să rădică biserică de un blagocativ întru slava și lauda al tot țitoriului și celui în trei feațe Dumnezeu și a prea-curatei și prea-slăvitei Maicii Domnului Nostru Is. Hs. și a celor den cer și de pre pământ carei fac voia lui Dumnezeu și întru odihna și chiverniseala părinților celor ce întru aceaia să străduesc și să lipesc de Dumnezeu, și, când să va înpodobi și să va înbogăți o mănăstire ca aceaia și să va închina la alt sfânt lăcaș mai cinstit și mai vechiu și va fi spre folosul și chiverniseala acelui lăcaș și spre mângâierea minunaților bărbaț carei au lăsat lumea și într'acel lăcaș să ostenesc și să trudesc, atuncea adevărat un lucru ca acesta să face prea bun și folos[eu]te plăcut

lui Dumnezeu și stătător și lăudat și neschimbat în tot veacul. Iară, de rămâne singură o mănăstire ca aceeaia slobodă și nesupusă la alt loc mai tare, să întâmplă multe greșale primejdioase și cu greu a să îndrepta și atuncea cu adevărat îi tribuiaște mână de ajutoriu și de mare îndreptare. Precum s'au întâmplat și aici la domniasca sfânta mănăstire a Mărgineanilor, ce să cinsteaște cu numele a marilor Voevozi Mihail și Gavriil, care, nefiindă închinată și supusă până acum la altă parte, mai tare, ci era slobodă și supt o stăpânire și chiverniseală proastă a egumenului ce să întâmpla după vremi, să pricinuia de la acel igumen nu numai lucruri necuvioase și fără de bună orânduială, ci une ori și pagube și primejdii spre desăvârșită pierzarea mănăstirii, precum s'au întâmplat în trecuta vreme, în igumeniia unui ieromonah anume Cornilie, nestătătoriu și înpărechetor fiind, carele, pre lângă alte ale lui neajungeri de minte, pre vremea care s'au întâmplat războiul putearnicii Inpărății a Othomanilor cu Neamții, au socotit a face și apostasia și au dus și cătăva oaste nemțească în mănăstire și o au hrănit în multe zile, și după întoarcerea Neamților s'au primejduit mănăstirea a să strica den temelie de putearnica othomanească Inpărăție. Inșă cu bună voire a sfântului Dumnezeu și cu sprijinirea a marilor Voevozi Mihail și Gavriil și prin ajutoriul și a multor cheltueli a casii noastre, a răposatului nostru frate Ioan Voevod, nu numai atuncea s'au mântuit de înfricoșata aceeaia primejdie, ci și pre urmă iarăș de alte multe vicleșuguri a unor stricători și făcători de rău pren sprijinirea și ajutoriul nostru s'au păzit fără de stricăciune și fără de pagubă, inșă egumenul Cornilie, carea mai sus s'au zis, și după aceastea nelipsind a face și vicleșuguri și a pricinui turburări, dănd pricine de multe scandele, am socotit Domniia Noastră denpreună cu preasfințitul Mitropolit al Ungrovlahiei chir Daniil, al nostru întru Hs. cinstit părinte, și cu cinstiții și credinčoșii noștri boiari, ca să nu fie de acuma innainte acastă domnească sfântă mănăstire slobodă și nesupusă, ci să rămăe supt stăpânirea a unii mânăstiri care ar fi mai tare și mai cinstită și ară avea trebuință a să ajutura. Deč dar Domniia Noastră, avândă de mult dumnezeiasca dragoste întru inima noastră și multă creștineasca evlavie cătră preasfântul și de Dumnezeu umblatul munte al Sinaii, și pentru sfințirea locului și pentru minunile ceale peste fire și minunate ce s'au săvârșit acolò de Sfântul Dumnezeu, că acolo s'au arătat văzătoriuil de Dumnezeu, lui Mois i, eșând pe piatră de zamfir, și amă văzut, zice, locul unde sta Dumnezeu lui Israil și ceale de supt picioarele lui ca lucru de piatra zamfirului și curat ca chipul întăriri ceriului, la Eșire, cap. 24; acolò au vorovit cu dinsul pren nori întunecoși pre muntele Sinaii, glasul trâmbiții striga foarte, la Eșire, cap. 19; acolò de 'ntăiu pren vorovire, iară a doao în table scrise de Dumnezeu au dat lui leagia, acolò l-au învățat facerea cortului măriei și au grăit Domnul către Moisi, zicândă: Luați părgă dela toți carei țî să va părea întru inemă și veț lua părga mea și veț face mie sfințire și mă voi arăta întru voi și vei face mie după toate căte voi arăta ție în munte, asemănarea cortului și asămănarea tuturor vaselor cortului,

la Eșire, cap. 25. Pentru acest munte au zis Dumnezeu lui Moisi: Aleage muntele acesta și sfințește pre el. Pentru aceea și cu dreptate s'au numit Școala lui Dumnezeu și învățătura sufletelor, căcă întru acestu munte au strălucit sfinți bărbaț minunaț întru fapta cea bună și întru viață întocmai cu îngerii. Acum dar și Domniia Noastră, den mila lui Dumnezeu luând oblăduirea ačasta a Ungrovlahiei al doilea rând și fiind în inemă cu mai multă adaogere dumnezeiasca dragoste cea de de mult cătră acel sfânt munte și socotind sihastreasca viață și cumplita petreacere (precum am zis) și cheltuialele ceale multe și greale a părinților carei să ostenesc acolò și cum că dumnezeiasca mănăstire de acolò nu are ničun ajutoriu de alt nicăirea fără numai de la milosteniia creștinilor și oarece și dela ačastă creștinească stăpănire, den răvna dumnezeiască fiind porniț și den multă evlavie ce avem către acel de Dumnezeu umblat loc, iarăș făcând socoteală de obște dinpreună cu preasfințitul Mitropolit și cu cinstiții noștri boiari, cu dreptate și cu bună socoteală am hotărât cu sfatul de obște ca de acum înainte sfânta ačastă domnească mănăstire carea să numeaște Mărgineanii și să cinsteaște numele marilor voevozi Mihail și Gavriil, să nu mai fie slobodă și nesupusă, adecă în stăpănirea unui igumen prost, chivernisindu-o după voința lui și făcând lucruri făr de cale și răsipind veniturile mănăstirii, ci să fie închinată în veač stătătoare la sfânta și cinstita mănăstire den Muntele Sinaiei, denpreună cu toate avuțiile ei, mutătoare și nemutătoare, și cu toate veniturile, adecă: cu moșii, cu vii, cu sate, cu mori, cu Rumăni, cu Țigani, cu dobitoace, cu stupini, cu zeciuiialele bolovanilor sării dela ocna Telega, după obiçaiul cel vechiu, și cu vinăriciurile și cu banii ce să află gata și cu datoriile ce sânt cu zapise și cu vasele ceale de argint și cu cealialalte sfinte odoară și odăjdii bisericești și arămuri și cu tot fealiul ori cu ce ar fi de trebuință sfintii mănăstiri, după catastihul mănăstirii, carele iaste iscălit de noi și de preasfințitul Mitropolit al Ungrovlahiei, să fie aceastia toate închinare întru slava și lauda marelui Dumnezeu și întru veačnica pomenire a noastră, precum și alții mulți den oblăduitorii cei mai de înainte noastră a Domniei aceștiia, având evlavie spre ceale dumnezeiești, multe ca aceastea la multe sfinte locuri au lăsat danie și au închinat. Pentru o închinare ca ačasta dar, carea întru slava lui Dumnezeu Domniia noastră am făcut la ačastă sfântă mănăstire a Sinaii, hotărâm și ačasta ca să fie datoriu preasfințitul arhiepiscopul carele iaste acum al Muntelui Sinaii și cel ce după vremi va fi și ceialalt bătrâni cinstiț ai sfintii adunări de acolò, nu numai a să ruga și a înblânzi necurmat pre Dumnezeu pentru sănătatea și sufleteasca spășanie a noastră și a ctitorilor Domni și a celora ce sânt supt stăpănirea ačasta, ci să aibă și datorie neclintită: întâi să trimită aiç egumen om smerit, înbunătățat și mărturisit întru lucruri bune, întreg la minte și cuvios și învățat întru toate ceale ce să cuvin cinului călugăresc. Așijderea și părinții carei vor fi cu dânsul: ieromonahi, ierodiaconi, cântăreț și monahi după obiceiul să fie următori canonului lui neschimbat. A doao, egumenul, în vremile ce vor fi cu îndestulare,

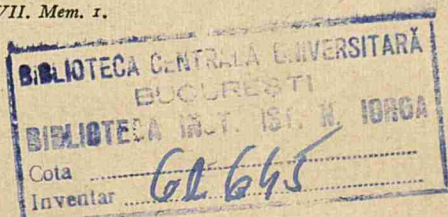

den toate agonisirile mănăstirii, împlinind întâi dăjdile ceale obișnuite care den Vistieria domnească după obicei au să orânduiesc și la cealaltă mănăstiri de aici și scoțând toate cheltuielile ceale trebuințoase ale mănăstirii ori ceale ce sânt pentru hrana vieții și de plata ieromonahilor și monahilor și mireanilor care să ostenesc și poslușăsc ori ceale ce sânt pentru trebuința zidirilor și spre facerea celora ce să vor strica den curgere a anului, atuncea ceale ce vor prisosi să să trimiță la sfânta mănăstire a Sinaii, de vreme ce și den banii cei ce s'au aflat gata în mănăstirea Mărgineani s'au trimis parte la Țarigrad, la metohul Sinaiților, unde să prăznuiască Nașterea Sfântului Ioan Prediță și botezătorul Domnului pentru înnoirea den temelie a sfintei bisearec de acolo, iară den banii cei ce au rămas cu zapise la datornic, când să vor scoate, o parte să o oprească egumenul mănăstirii Mărgineanilor pentru trebuința mănăstirii, și altă parte să o trimiță întru ajutoriul sfintii mănăstiri a Muntelui Sinaii, însă în vremile ce vor fi cu lipsă și neîndestulare, după venitul și agonisirea vremii, așa să fie și darea ajutoriului Muntelui Sinaii, ca să nu rămăe mănăstirea Mărgineanii întru necaz la darea dăjdilor domnești și întru lipsirea celor trebuințoase. A treia, să aibă a socoti și ačasta egumenul care va fi după vreme al mănăstirii, să nu să lenivească măcar cât de puțin, ci, îndată cum va vedea sau piatră mișcată den zid sau cărămidă den pardoseală sfărâmată sau o parte den acoperământ putred, să nu așteapte să să facă stricăciunea mai mare, ci îndată să o dregă și o înnoiască, că mai bine iaste să se îndrepteaze stricăciunea la început decât pe urmă. A patra: toate daniile aceștii sfinte mănăstiri Mărgineanii care în catastihul ei să văd: sau odoară sau sfinte vase sau odăjdii sau alte fealiuri ce ar fi, nimenea să nu aibă voe să ia ceva den unele ca acestea ce sânt acolo și să le ducă la sfântul munte al Sinaii sau într'altă parte, să le înstriineaze dela mănăstire, adecă pentru mai bună pază sau măcar ori de ce altă pricină ar fi, ci, când ar veni vre odată primejdie sau frică de năvălirea altor limbi, să poarte grijă egumenul pentru paza tuturor acestora, cu voia și cu sfatul a Domnului ce va fi după vreme, să le mute acestea în loc tare, nu departe fiind, ci unde ar socoti că va fi bine și fără de primejdie. Iară, după ce va trece frica și primejdiia, îndată să le aducă iarăș în locul lor la mănăstire. A cincia: nimic den câștigările ceale nemișcate nič într'un chip să nu vânăză nič-decum sau să facă schimbu cu vre o pricină oarecare, au moșie, au loc, au moară, au vie, ci cu toată osârđiia să le înmulțească, să le lucreaze bine și să le păzească. A șasia: de vreme ce schimburile ceale dease ale egumenilor multe lucruri fără de cale aduc la aceste sfinte mănăstiri, egumenul cel ce după vreme va fi trimis dela sfântul munte al Sinaii, cu socoteală de obște și cu hotărârea sfintii mănăstiri de acolo, după al treile an al egumeniei lui, dându-și socoteală curată pentru veniturile și cheltuielile a acestor trei ani, de va fi socoteala lui adevărată și bine plăcută, pentru vredniciia lui să rămăe iarăș întru poslușaniia și chivernisire mănăstirii, și nimenea să nu-l poată să-l îndepărteaze și să-l clătească fără de socoteală den igumenie, pricinuindu-se în oarecare

chip să trimită după rând igumen dela sfânta lor adunare, că nu sânt toți mărturisiți întru fapte bune și vreadnici spre laudata chivernisire și poslușaniia a mănăstirii. Iară, de să va arăta egumenul a fi nevreadnic și neiscusit la chivernisirea mănăstirii și la poruncile domnești, și socoteala veniturilor și a cheltuelilor va fi fără de cale și fără cuviință, atuncea să să scoată, și altul mai vreadnic în locul lui să să trimită. Acestea dar toate cu blagocestvie întru acest feal și cu dragoste dumnezeiască hotărând și închinând și făcând a fi nestrămutate, rugăm frățește și pre oblăduitorii și blagocestivii Domni carei cu ajutoriul lui Dumnezeu în urma noastră vor fi ca pre o închinăciune ca a căsta iubită de Dumnezeu și de suflet folositoare a sfintii domnești mănăstiri a Mărgineșilor la preasfântul și de Dumnezeu umblatul munte al Sinaei să o adevereaze și să o întărească cu domnești ale lor hrisoave, după creștineasca evlavie și vechiul obicei, iară cine s'ar ispiti a schimba această și a le strămuta cu pornire oarecarea silnică și socoteală urată de Dumnezeu și ar vrea să clătească și să strice închinarea a căsta a mănăstirii Mărgineșilor la sfânta mănăstire a sfântului și de Dumnezeu umblatul munte al Sinaei, care s'au făcut cu sfat și cu socoteală de obște, sau cinevaș den Domnii cei după vremi sau den arhierii sau den boieri sau ori den ce orânduială ar fi, unul ca acesta să fie osândit veačnicii anatheme și vinovat focului Gheenii, partea lui denpreună cu vânzătorii Iuda și cu cei ce au răstignit pre Domnul Slavei, să afle părăș în zioa răsplătirii pre marele Dumnezeu ce s'au arătat în sfântul munte al Sinaei, carele să-l gonească pre dănsul cu viforul lui și cu urgiia lui să turbure pre dănsul și să să stingă numele lui den cartea celor vii, întărindu-se a căstă de Dumnezeu iubită și de suflet mântuitoare danie, pentru adevărire nestrămată, cu acest hrisov al Domniei mele, și mărturii toți cinstiți și crednătoși boierii Divanului Domniei Meale: pan Iordache Crețulescul Velichii Dvornic i pan Grigorie Halipenschi Velichii Logothet, i pan Dumitrachie Ramadan Velichii Spatar, i pan Ion Dedulescul Velichii Vistiari, i pan Nicolae Roset Velichii (chei) Cliucear, i pan Ianache Stama Velichii Postealnic, i pan Panaiotache Velichii Paharnic, i pan — Velichii Stolnic, i pan Antonie Velichii Comis, i pan Iane Velichii Slugear, i pan Costandin Ramadan Velichii Sărdar, i pan Costandin Văcărescul Velichii Pitari, și ispravnic Grigorie Halepensi Velichii Logothet, și s'au scris hrissovul acesta în anul al șaselea dentru al doao Domnie a Domniei noastre, aič în orașul Scaunului Domniei noastre în București, de Gherge logofătul la Divan, vnuc Gherge Șufariu ot Tărgoviște, în anul de la Zădirea Lumii leat 7233, iar de la Nașterea Domnului și Măntuitorului nostru Is. Hs. 1720, la luna lui Septemvrie în optsprăzece zile ».

Semnătura Domnului într'un cadru de trandafiri, cu vulturul de-asupra și monograma în jur: Io Nicolae Voevoda.

Jos, o femeie în costum roman, sprijinită de o coloană ruptă și cu lanț în mână, inscripție: Tăria. În dreapta: Grigorie Halepensi Logofăt.

Jos de tot, pecete cu soborul Ingerilor.

Iar, la început, meșterul caligraf și miniaturist a schițat, de parte și de alta a stemei reunite a Țării-Românești și a Moldovei, cu două acvile zburând peste ele, nu numai o frumoasă figură înarmată, care ar părea să reprezinte Biserica și o icoană a celor doi arhangheli, ci și alegoriile Dreptății și Milosteniei.

Documentul e de cea mai mare însemnătate, și în ce privește cuprinsul și ca indicație pentru caracterul adevărat al epocii fanariote începătoare.

Se prezintă o adevărată istorie a mănăstirii în ultimul timp. Cornilie, egumenul român al ctitoriei filipești și cantacuzinești, s'a purtat, ca un « nestătătoriu și împărechetor », cu « neajungeri de minte » dese, necredincios față de Domnie, de țară și de « Împărăție », prin aceea că a trecut de partea catanelor, că le-a găzduit în mănăstire, cășunându-i stricăciuni care s'au reparat numai cu greu, mulțămită dărnicii lui Ioan-Vodă Mavrocordat, Domnul de atunci. Turcii ar fi putut strica din temelie această cetate dușmană. Această « proastă chiverniseală » arată că e puțin prevăzător să se lase o astfel de fundație liberă, izolată, adică: « slobodă și nesupusă », fără o garanție, un sprijin și un control, care să împiedece fapte și apucături ca acelea pe care le-a continuat acel Cornilie: « vicleșuguri », « turburări », « scandele ». Insuși Mitropolitul Daniil, un Român, fostul egumen dela Aninoasa, se învoiește ca Mărginenii să se închine Muntelui Sinai, mănăstire « mai tare și mai cinstită », a cărei laudă se face în felul obișnuit, apăsându-se asupra faptului că acolo s'a arătat Dumnezeu lui Moise, « eșând pe piatră de zanfir », devenind astfel « școala lui Dumnezeu și învățătura sufletelor ». Nu va mai fi deci un « igumen prost », ci un călugăr priceput și bun gospodar, care se va trimete dela acel loc sfânt, « om smerit, înbunătățit și mărturisit întru lucruri bune ». Din veniturile care se încredințează astfel Sinaiților se pomenește numai privilegiul de la ocnă.

Dar se pun condiții: se vor ținea datinile mănăstirii închinate, se va păstra toată averea, așa cum e scrisă în catastiful ce se face acum, se vor lua pentru Sinai numai sumele ce prisosesc peste plata dăjdiilor și toată întreținerea, păzindu-se bine clădirea de orice stricăciune — s'au și trimes ceva bani la metohul Sinaților dela Constantinopol — și se apasă asupra faptului că nu se îngăduie nicio atingere a zidirii: « *îndată ce va vedea sau piatră mișcată den zid sau cărămidă den pardoseală sfărâmată sau o parte den acoperemânt putred, să nu așteapte să să facă stricăciunea mai mare, ci îndată să o dreagă și o înnoiască, că mai bine iaste să se îndrepteaze stricăciunea la început decât pe urmă* ». Nimic din ce posedă Mărginenii: « *sau odoară sau sfinte vase sau odăjdii sau alte fealiuri ce ar fi* » să nu se poată duce la Muntele Sinai sau aiurea, nici măcar supt pretext de « mai bună pază », ci, la vreme de « primejdie sau frică de năvălirea altor limbi », cu sfatul Domnului să le așeze în « loc tare » și nu prea departe — de am fi făcut și noi așa pe vremea Marelui Războiu, când am trimes în Rusia comorile de artă ale lăcașurilor noastre! Nimic nu se va putea vinde sau schimba din averile ce sunt. In sfârșit, nu se vor tot schimba egumenii, ci, după darea de samă la trei ani, cel ce se va afla bun, să fie întărit și mai departe.

Din punctul de vedere al scrisului acestei epoce e de observat că întreg acest act solemn, care trebuia înțeles și consultat de călugării greci, e redactat în românește și scris în cea mai frumoasă caligrafie de Gheorghe Șufariul din Târgoviște. Titlul chiar al Domnului e în românește, cu o scrisoare foarte fină, care arată mâna obișnuită a se folosi de această limbă, de acest alfabet. Boierii sunt, e adevărat, în parte greci, la această dată destul de târzie a Domniei lui Nicolae-Vodă. Avem astfel ca Spătar pe Dumitrachi Ramadan, pe alt Ramadan, Constantin, ca Serdar, pe Sirianul Grigore din Halep — dar cu finala slavă: « Halepensi » — ca Logofăt, pe Ienachi Stama ca Postelnic, pe Panaiotachi ca Paharnic, pe un Antonie Comis și pe un Iani Sluger, ceea ce face șapte străini mai mult sau mai puțin deprinși cu Românii, dar alături de dânșii și pe boieri de țară: Iordachi Crețulescu Vornicul, Ion Dedulescu la Vistieria însăși, Nicolae Roset și Constantin Văcărescu, deci numai patru.

Să nu uităm însă că marea, frumoasa inscripție dela creațiunea bisericească și artistică a primului Mavrocordat e în românește și numai pe mormânt se înscriu versuri grecești.

Tot așa de însemnat, sub alte raporturi, e și documentul prin care, la 1753, Constantin Racoviță întărește Mărginenilor situația de mare creștere și spor pe care izbutise a li-o realiza egumenul, firește Grec, trimes dela Muntele Sinai, Antim, care se laudă neconținut, în cele mai călduroase cuvinte, pentru așa de buna lui gospodărie.

Avem aici și o descriere a schimbărilor prin care a trecut zidirea, astăzi banal modernizată, printr'o prefacere și mai apropiată, și arătarea bogatelor ei stăpâniri mai nouă ieșite din cumpărări și danii pe care le făcuse și primise acest Antim.

Cutremure slăbiseră vechea zidire, pe care am putea-o așeza, în acest sat locuit de oameni din marginea Ardealului, de pe la Săliște și Rod, colonizați de boierii ctitori din secolul al XV-lea și al XVI-lea, înainte de Drăghici din Mărgineni, a cărui spiță de neam a fost mai de curând deslușită de d. Gheorghe Florescu, în *Buletinul Comisiei istorice a României*, «Crăpase zidurile de spre toate părțile», «turla cea mare» fusese și ea «crăpată și zdrobită», așa că «să ținea numai cu legătura unui cerc de fier»; la absidele laterale aceeași era starea și se «sprijineau cu niște propteale de zid». Antim face deci o *clădire nouă, din temelie* — dar e drept că tot de o refacere din temelie e vorba la metohul din Verbila, unde însă și până azi sânt, cu toată răvășirea pietrelor de mormânt din al XVI-lea veac și adăugirea unei bizare construcții de lemn deasupra fațadei, vechile ziduri cu frescele încă pe dânsule. Afirmația completei rezidiri e însă formală: «au surpat-o de sus până jos și cu a sa trudă, osteneală și cheltuiiale..., au zidit-o și înălțatu-o, făcându-o cu trei turle..., precum să veade de ochii tuturor». Ba drege și două paraclise, adauge «un rând de chilii de piatră pe sus» și două foșoare, «unul cel din lăuntru și altul cel din afară», dregând pivnițele, făcând o jitiță, aducând apa «pe urloaie» la trei fântâni: «una d'innainte besaricii, alta la lemnărie și alta d'innaintea porții», și cu îngrădirea de jur împrejur a tuturor acareturilor.

De la Cantacuzini și Filipești, de la alții mai mărunți, pentru bani sau numai pomenirea la pomelnic, se capătă o imensă avere, întinzându-se în județele Prahova, Dâmbovița, Ilfov, Buzău și Râmnicul-Sărat. Munții Floreiul, Răzoarele, Unghia Ursului cea mică, Fața Găvanei, Valea Prahovei, « Buceaciul ce să chiamă Caraimanul », Piatra Arsă, Stâna lui Bucă, Vlădețul, Podurile, Prislopol. Moșiile, întregi sau în parte, dela Comarnic, dela Azuga — adecă, în vechea și buna formă: *Luncile Ajugăi* —, Susaiul, Podurile dela Trăisteni, Breaza, Bănești, Podeni, Mușătel, Largul, Moreni, Flămânda, Crăstești, Păcureți, Drăgănești, Drăgăneasca, Secăria, cu mai vechile: Cămpina, Slonul, Stăneasca, Piscurile. Apoi viile dela Obrețeani, Fifirețu, Mărgineni, Moreni, Dealul Țintei, Filipeștii-de-pădure, morile sau roțile de moară dela Breaza, Telega, Cricoveni, Moreni și Băbeni. « Părți de păcură. » Proprietăți la « târgul Ploești », dela *doi Turci aciuați acolo*: Chiuciuc-Alî și Ahmed Pascuoglu, și la București, în mahalaua Sfintei Vineri, lângă poarta și grajdurile Marelui Ban Constantin Fierăscul (Herescu). Și, neapărat, câțiva Țigani, unii din ei *însă Țigance*...

Divanul lui Constantin Racoviță e *aproape întreg românesc*, cu Barbu și Ștefan Văcărescu, Constantin Năsturel, Constantin Brâncoveanu, Dumitrachi Ghica, Constantin Strâmbeanu, Radu Crețulescu, Drăghici Greceanu, Badea Știrbei, Iane Dâmboviceanu, logofăt al doilea fiind Ștefan Buhăiescu, adus din Moldova. Greci sunt numai doi Gianeți, de origine levantină: Iordachi ca Mare Postelnic și Lascarachi Mare Comis, plus Iordachi Caragea Marele Pitar, demnitar de clasa a doua, care va fi ruda unui Domn și tatăl altuia.

• « Io Costandin Gehan Mihai Racoviță Voevod, bjeiu mlostiiu gpdr. văsei zemli vlahisco[i]. »

Purtarea de grijă și nevoița cea osărdnică și folositoare ce să face ales asupra sfintelor și dumnezeștilor lăcașuri și mănăstiri (unde totdeauna și neîncetat să laudă și să proslăvește numele marelui și cereșcului Dumnezeu), acea nevoiță și osărdnică purtare de grijă nu numai blagocestivii și de Dumnezeu aleșii și orânduții Domni, ci și iconomii și nastavnicii sfintelor mănăstiri au datorie netăgăduită ca cu osărdnica lor purtare de grijă să să nevoiască și să să silească în tot chipul și cu tot mijlocul asupra a tot lucrul mănăstirescu a întemeia și

a aduce la bună stare și tocmire. Aceia adecă, ca niște iconomi buni și iubitori de Dumnezeu și de podoaba casii lui, prin putearea cea purtătoare de grijă, cade-li-să și li să cuvine a să sili și cu fierbinte răvnă a să sârgui, nu numai la ceale stricate și dărăpănate a dreage și a le înnoi, ci și cu alte înprejurări și lucruri aducătoare de venituri spre mai multă folosință a le adăoga, a le spori și bine a le chivernisi, iar blagocestivii și iubitorii de Hristos Domni și oblăduitori cu ale Domniilor Sale domnești hrisoave au datorie a le întări și cu statornicie neclătită a le întemeia, și, prin săvârșiri de lucruri folositoare și lui Dumnezeu plăcute ca acestea, nu numai laudă vremealnică le pricinuiăște, ci și după petrecaniia lor le rămân nume nemuritoare și pomeniri veačnice. Iar iconomii cei ce prin silința lor cea sârguitoare și grijnică nevoindu-să spre sporirea și adaosul sfintelor lui Dumnezeu case își iau plata osteneții lor dela cel ce lăcuiaște în ceriuri Dumnezeu. Lucruri dar ca acestea plăcute și lui Dumnezeu și oamenilor văzutu-s'au și s'au cunoscut săvârșite la sfânta și dumnezeiasca mănăstire Mărgineanii ot sud Prah., unde să cinsteaște și să prăznuiăște hramul Sfinților și mai marilor Voevozi ai ceatelor îngereshți Mihail și Gavriil și a celorlalte fără de trupuri puteri, care mănăstire iaste închinată metoh la sfânta mănăstirea cea mare de la umblatul de Dumnezeu munte al Sinaii. Carea mai nainte fiind zidită și înălțată de răposatii și vechii ctitori, neamul Filipștilor și al Cantacozineștilor, și fiind zidirea veachie, din întâmplările a multe cutremuri slăbindu, s'au fost stricat foarte rău, crăpând zidurile de spre toate părțile, încât, turla cea mare a besearicii fiindu crăpată și zdrobită, să ținea numai cu legătura unui cerc de fier, așijderea și păreații besearicii într'amândoa stranele crăpați fiindu, să ținea sprijiniți cu niște propteale de zidu, care putea aduce vremea vre o dată o întâmplare ca aceaia căt o să surpe desăvârșitu. Deci dar arhimandritulu și nastavnicul sfintei aceștia mănăstiri, chiru Anthimū, văzând sfânta besearică atâta de slabă și struncinată și alte nameastii înprejur stricate și netocmite, ca un iconom bun pus-au gându ca acela ca de iznoavă și din temelie să o zidească și să o înnalțe, și au surpat-o de sus până jos și cu a sa trudă, osteneală și cheltuială, luând pre Dumnezeu și pre sfinții arhangheli întru ajutoriu, din temelie începându-o, au ziditu-o, au înălțatu-o, făcându-o cu trei turlle, și o au înfrumusețatu-o cu toate podoabele și pre din lăuntru și pre din afară, precum să veade de ochii tuturor, și afară din zidirea besearicii au dres și doao paraclise ale mănăstirii, înfrumusețându-le și pre acealea precum să cade și să cuvine, și au mai făcut un rând de chilii de piatră pe sus, și au mai făcut și doao foșoare, unul cel din lăuntru și altul cel din afară, și au dres și pivnițele și au mai făcut și jitniță de piatră și, afară dintr'aceastea, nefiindu apă bună în mănăstire, au adus pe urloae un izvor de apă bună și au făcut trei fântâni: una d'innainte besearicii, alta la lemnărie și alta d'innaintea porții, afară de îngrăditul sfintei mănăstiri, și iarăș osebit de aceastea și o mănăstioară ce să numeaște Vorbila, carea iaste metohu a mănăstirii Mărgineanii, și aceia fiind foarte stricat, de iznoavă din

temelie o au înălțat și o au înfrumusețat; care toate acestea le-au făcut și le-au săvârșitu cu multă trudă și cu mare cheltuială, și peste toate acestea au cumpărat moșii, vii, munți, mori, case și Țigani și altele, spre folosul și adaosul sfintei mănăstiri.

Drept aceia dar cu acest cinstitu și bine închipuitu hrisov a Domniei Meale, numindu-le toate anume, le întărim Domnia Mea și le întemeem, atăta ceale ce au cumpărat mai sus numitul arhimandrit și iconom cu bani gata, cât și ceale ce alți boiari și pravoslavniț creștini prin îndemnarea sa au închinat și au afierositu dani la sfânta mănăstire pentru sufletele lor și a părinților lor în igumeniia sa. Intâi să fie sfintei mănăstiri a patra parte din moșia Comarnicul ot sud Prah. și cu rumâni și cu toate poenile după apa Praovei și după apa Doftanii, anume: luncile Ajugăi, care sânt suptu muntele Lacului Roș, și cu Răchitoaia și poiana ce să numeaște Susaiul, carea să împreună cu Ajuga, și a treia parte din pădurile ce sântu la Trăisteani pe apa Doftanii și patru munți ot sud Prah., anume Floreaiul, ce să numeaște Stâna Doamnei, și alt munte ce să numeaște Răzoarele și alt munte ce să numeaște Unghia Ursului cea mică și altul ce să zice Fața Găvanii și a patra parte din muntele Floreaiul și alți munți și poeni ce s'ar mai dovedi că sânt ale dumneaci Spătăreasăi Stancăi, ce au fost jupăneasă răpoosatului Radului Cantacoziñ biv Vel Spat. și a fie-sa, jupăneasă Saftii. Pentru că această moșie Comarnicul a patra parte, cu munții și cu poenile ce scrie mai sus, fostu-le-au cumpărat mai sus numitul arhimandrit și igumen chir Anthim cu bani gata dela mai sus numitele jupănease drept tl. 1000, cu zapis de vânzare dela mâna lor, întăritu și cu iscăliturile a mulți boiari mărturii, ot l[ea]t 7257, Dechem. 2. Și iar să fie sfintei mănăstiri a patra parte din satul Comarnicul, cu poenile, cu livezile și cu munții câți vor fi pe această moșie și cu rumâni câți au rămas nerăscumpărat. Și a patra parte din muntele Floreaiul, partea ce au fostu a lui Pană Filipescul biv Vel Cli[u]c., pentru că le-au cumpărat mai sus numitul arhimandrit și igumen cu bani gata de la Pană Filipescul drept tl. 500, cu zapis de vânzare de la mâna lui, întărit cu multe mărturii, boiari mari, ot lt. 7259, Mart 20. Și să fie sfintei mănăstiri Mărgineanii a patra parte din moșia și satul ce să chiamă Breaza ot sud Prah., pentru că au cumpăratu chir Anthim de la Costandin Filipescul biv treti Vist. dreptu bani gata tl. 500, cu zapis dela mâna lui, de vânzare, întăritu cu iscălitura lui și cu ale altor boiari mărturii, ot lt. 7255, Ghen. 28. Și iar să fie sfintei mănăstiri un munte ce să chiamă Valea Praovei, care munte l-au cumpărat igumenul chir Anthim dela Costandin Filipescul drept tl. 70 ot lt. —. Și iar să fie sfintei mănăstiri din moșia Băneștii după apa Doftanii ot sud Prah. partea Părvului Cantacoziñ biv Vel Sărd. și a nepoților lui, Părvul i Mihai i Radul, Măgureanii, cu toți Rumâni și partea lui de la Podeni după apa Doftanii și muntele Buceaciu, ce să chiamă Caraimanul. Pentru că, acești mai sus numiți boiari rămăind la multă datorie, încât numai la sfânta mănăstire Mărgineanii era Părvul Sărdariul dator tl. 750 și nepoții lui tl. 1.380, care făcea peste tot tl.

2.130, pre carii văzându-i igumenul chir Anthim că au rămas nu numai la scăpătăciune, ci și la atăta datorie, și nu numai la mănăstire, ci și la alții, din bună voia sa le-au rădicat toată datoriia, și le-au dat toate zapisele de datorie la mâinile lor, dar și mai sus zișii boiari, văzându o facere de bine ca aceaia, din bună voia lor au dat întru stăpânirea sfintei mănăstiri partea lor din moșiia Băneștii cu toți Rumânii și partea lor de la Podeni și muntele Buceaciul ce să zice Caraimanul, ce scriu mai sus, după cum adeverează zăpisul lor, întărit cu pecețile și cu iscăliturile lor, ot lt. 7251, Oct. 11 d. Și iar să fie sfintei mănăstiri jumătate de moșie din moșiia ce să numeaște Mușătel ot sud Slam Râm., însă stănjâni 1.649 pl., cez. [vărte] pl., partea lui Costandin Filipescul biv 3-ti Vist., care moșie, jumătate fiind a sfintei mănăstiri și jumătate fiind a lui, o au fost vândut-o sfintei mănăstiri, mai căzându-să a o cumpăra sfânta mănăstire, fiind tot într'un hotar, decât alții streini, și o au cumpăratu Anthim arhimandritulu cu bani gata, sj. po bani 40, care fac tl. 549 pl., 45 (*sic*), cu zăpis dela mâna lui, întăritu cu iscălitura lui și cu mărturii, ot lt. 7258. Și iar să fie sfintei mănăstiri din moșiia Largu ot sud Buzău sj. 500, partea lui Pană Filipescul biv Vel Șăt. și a frăține-său Radul biv vt. Spat. (carele au murit), care parte de moșie fost-au vândut-o acești mai sus numiți doi frați lui Pascale Vel Pit., și, fiindu-că într'acastă moșie Largu avându sfânta mănăstire moșie mai multă, igumenul chir Anthim nu s'au suferit a întra altul strein într'acel hotar. Și iar să fie sfintei mănăstiri moșie în Moreani sud Prah., sj. 300, partea jupăneasii Chiajnii și a fiu-său Pantazî Câmpineanul, pentru că au cumpărat Anthim, igumenul sfântei mănăstiri, acești mai sus ziși sj. de moșie de la mai sus numita jupăneasă și dela fiu-său Pantazî pe bani gata, sj. po bani 40, care fac tl. 100, cu zăpis de vânzare dela mâna lor ot lt. 7253, Iun. 12, întăritu cu iscăliturile lor și ale altor boiari mărturii. Și iar să fie sfintei mănăstiri moșie la Flămânda lângă Căcănești ot sud Elh., sj. 200, cari stănjâni de moșie i-au fostu pus zălog Dumitrașco Pit. Stănescul cu soșiia lui Stanca la sfânta mănăstire încă din zilele lui Cornilie ce au fost igumen mai nainte la mănăstire drept tl. 100, și, nedându-le puțința îndemână a scoate de supt zălojire, au fostu venit însuși ei de a lor bună voe de s'au rugat igumenului chir Anthimu de le-au scris numele la pomealnicul mănăstirii și le-au mai dat încă tl. 30, și au rămas moșiia pe seama mănăstirii, după cum le arată zăpisul lor ot lt. 7252, Ap. 20 d. Și iar să fie sfintei mănăstiri moșie în Cărstești ot jud. Dâm., sj. 20, care stănjâni de moșie i-au fostu închinat danie Vladul Cărstescul la sfânta mănăstire unde s'au și îngropat, iar după aceaia, fiindu igumen mănăstirii chir Cozma Sinaitul, el s'au fostu sculat de au fostu vândutu acești mai sus ziș sj. de moșie la un Preda Podeanul drept tl. 50, și tot i-au stăpănit Preda Podeanul până la moartea lui, iar, după moartea Predii, rămăindu clironom fiu-său Costandin Podeanulu, au fostu pus zălog acești sj. de moșie la Costandin Polc. Lipoveanul dreptu tl. 50. Deci ig. chir Anthim, făcând jalbă la Domniia Sa răpoo-satul Grigorie Ghica-Vodă, și văzându Domniia Sa că nu iaste cu cale

a vinde igumenii moșiile mănăstirii lor, prin care Domniei Sale au judecat și au hotărât să întoarcă igumenul chir Anthim banii Lipoveanului înapoi și să ia moșiia pe seama sfintei mănăstiri, după cum au fost închinată danie de Vladul Cărstescul, și i-au dat și banii și au și hotărîtu-o, precum adeverează cartea de hotărnicie ot lt. 7259, Iul. 27. Și iar să fie sfintei mănăstiri 10 pogoane de vie cu pământul de suptuiale în dealul Filipeștilor, la Obreteani sud Prah. cu livade la vale, cum merg obrățiile viilor, pentru că le-au cumpărat chir Anthim igm. cu bani gata de la jupăneasa Stanca Spătăreasa și dela fii-sa Safta, pogonul câte tl. 22 pl., care fac tl. 225, și viile Maricăi Filipească ce au fostu matusă lui Costandin Filipescul, feçorul Radului Post. Filipescul, și alte vii, iar cu pământul lor, din dealul ce să numeaște Fifirețu, care să răzorescu cu livezile și cu locu sterpu, partea lui Costandin Filipescul; care vii cu moșii i-au fost de moștenire de la părinții lui, și, fiindu aceale vii păraginite, nu i-au dat puțința îndemână a le destupa și a le lucra, ci au socotit mai lesne să le vândă mănăstirii decât să i să înstreineaze moșiile la alți streinii în laturi, și le-au vândutu cu bună voia lui igm. chir Anthim pe seama mănăstirii drept tl. 100, fiindu păragină, cu zapis de la mâna lui de vânzare, ot lt. 7250, Mai 12, întărit cu iscălitura lui și cu mărturii. Și iar să fie sfintei mănăstiri vie în dealul Mărgineanilor sud Prah. pog. 1 pl., ced. [vartă] 1, pe moșiia sfintei mănăstiri, pentru că au cumpăratu igumenul chir Anthim această vie dela Costandin feçorul lui Gheorghie logt. drept tl. 25, cu zapis de la mâna lui, ot lt. 7256, Av. 9, întărit cu iscălitura lui. Și iar să fie sfintei mănăstiri vie în dealul Mărgineanilor sud Prah., pg. 2 pl., pe lângă viia sfintei mănăstiri, carea să răzoreaste cu viia ce scrie din sus, care au vândut-o mănăstirii Costandin, feçorul lui Gheorghie log., pentru că au cumpărat aceste pogoane de vie igm. chir Anthimu de la Simion și de la soția lui Sora, însă cu livadea și cu pometul, cu pivnița și cu alte vase, dreptu tl. 60, cu zapis de vânzare de la mâna lor, ot lt. 7255, Fev. 27. Și iar să fie sfintei mănăstiri vie în dealul Moreanilor sud Prah. pe moșiia mănăstirii pg. 1 pl., cu pometul și cu livade, pentru că au cumpărat igm. chir Anthim cu bani gata de la un Cărlan sin Stănilă în tl. 22, cu zapis dela mâna lui, ot lt. 7254, Iun. 6 d. Și iar să fie sfintei mănăstiri o vie în dealul Mărgineanilor sud Prah. pg. 1 pl., pentru că au cumpărat igm. chir Anthim de la Dumitru Grecul dreptu tl. 17, cu zapis de vânzare de la mâna lui, ot lt. 7249, Ghen. 29. Și iar să fie sfintei mănăstiri un pogon și o cedvarte de vie în Dealul Țintei, pe moșiia mănăstirii, pentru că, fiind această vie într'un răzor cu viile mănăstirii, nu l-au suferit igm. pe popa Lupul, ce luase acel pogon și o cedvarte de vie, ci au întors banii popei înapoi, tl. 16, și au luat u zapis dela mâna lui, ot lt. 7249, Ghen. 29. Și iar să fie sfintei mănăstiri un pogon de vie ot Filipeștii-de-pădure, sud Prah. pentru doao roate de moară în iazul apei Prahovei, la satul Breaza ot sud Prah., pentru că această moară cu doao roate le-au cumpărat igm. chir Anthim cu bani gata, tl. 63, de la popa Ion și dela Manea Lajnicul și Dragomir Lajnicul i brat Manea Lajnicul și cu zapis de vânzare de la

mâna lor, ot lt. 7257, Fev. 28 dn. Și iar să fie sfintei mănăstiri doao roate de moară în apa Doftanii, pe moșiia Telega a sfintei mănăstiri, sud Prah. pentru că le-au cumpărat igum. Anthim dela Matei sin Mihai de la Telega dreptu tl. 60, cu zăpis de vânzare la mâna lui, ot lt. 7251, Dechem. 10. Și iar să fie sfintei mănăstiri 12 suflete de Țigani, însă Țigance, parte femeiască, care Țigance au fost ale dumneai Spătăreasii Stancăi și ale fie-sa Saftii Cantacozinò, și au fost luat Țigani de ai mănăstirii Mărgineanii, însă Țigancele anume: Sultana Țiganca, cu 4 feate, pre carea o ține Dobre Țiganul mănăstirii, o fată a Sultanii Țigancii, care o ține feçorul lui Năstasie Țiganul, altă Țigancă cu o fată, carea o ține Lupul Țig[anul], Stoică Țiganca, care o ține Costea Țig., Neaga Țiganca cu doao feate, pe carea o ține Stan Țig. a lui Furduiu, pe care Țigance s'au fost tocmit și s'au așăzat igumenul chir Anthim cu dumneai Spătăreasa Stanca și cu fie-sa Safta de i le-au plătit, după cum zăpisul ce au dat dum. Spătăreasa Stanca cu fie-sa la mâna igumenului, ot lt. 7255, Mai 25 d., adeverează. Și iar scrie sfintei mănăstiri o casă cu toate nameastiile și înprejmuirile ei în Târgul Ploeștii ot sud Prah., pentru că au cumpărat-o igm. dela un Turcu, anumea Chiuçuc-Ali din Ploești, drept tl. 4, cu zăpis dela mâna lui, ot lt. 7257, Avt. 9. Și iar să fie sfintei mănăstiri niște pruni alătura lângă această casă ce din sus arată, pentru că au cumpărat-o igumenul de la Iordachie și de la un frate al lui drept tl. 10, cu zăpis de la mâna lor, ot lt. 7257, Iul. 28. Și iar au cumpărat igm. chir Anthim arhimandritul și altă casă în Ploești, de la Ahmet Turcul Pascuoglu, drept tl. 25, cu zăpis de vânzare de la mâna lui, întărit cu iscălitura lui și a altor marturi, ot lt.— Și afară din toate acestea câte anume pre rându sântu scrise mai sus au mai făcut optu roate de moară, însă la Praova doao roate, la Cricoveani doao, la Moreani doao și la Bobeni doao, și au mai cheltuit de au făcut 4 pivnițe de piatră pe la moșii, la Bănești, la Cămpina, la Slomnu și din sus de mănăstire. Și iar au mai cheltuit de au hotărît moșiia Căpriorul ot sud Dâm. și moșiia Mărgineanii ot sud Prah., i...easca i Stăneasca, care sânt tot într'un hotar, i moșiia Moreanü i Piscurile, ce sânt și aceastea tot într'un hotar, care moșii le înpresurase vecenii ce sântu răzaș la aceaste moșii, după cum hrisoavele Domnilor arată și adeverează. Și iar au mai prefăcut multe înprejmuiri, pivnițe, cărcumi, case și altele, care pentru lungimea cuvântărilor nu s'au pomenit aici, fiindu scrise la condica mănăstirii. Până aici sânt toate cumpărăturile ce au cumpărat igumenul chir Anthim în igumenia lui cu bani gata pe seama mănăstirii, spre folosul și adaosul sfintei mănăstiri, adecă moșii, vii, mori și Țigani încare, precumu toate pre rându într'acest cinstit hrisov a Domniei Meale arată și să văd scrise, după adevărate zăpisile vânzătorilor ce mai sus arată, dar, fiind trebuință ca și daniile ce din pravoslavnici creștini, prin îndemnarea mai sus pomenitului igumen, au închinat și au afierosit la sfânta mănăstire pentru pomenirea sufletelor lor și ale părinților lor încă să le arătăm Domnia Mea și le întărimu, arătându-le anume toate pre rându, după cărțile de danie a închinătorilor lor: întâi să fie sfintei mănăstiri a patra

parte din satul și moșia Breaza ot sud. Prah. și trei munți după Praova, anume Piatra Arsă, stâna lui Bucă și Vlădețul și jumătate de moșie din Drăgănești ot sud. Dăm. și cu partea de păcură i cu o jumătate de parte den păcură ce au fostu a jupăneasii Voichiți Filipeascăi, pentru că acastă a patra parte din Breaza cu trei munți ce să numescu mai sus și cu jumătate de moșie din Drăgănești cu partea de păcură și cu altă jumătate de parte din păcură le-au fostu închinatu danie la sfânta mănăstire Mărgineanii jupăneasa Marica Filipescu, sora Voichiței Filipeascăi, pentru sufletul lor și al părinților lor, după cum adeverează cartea de danie ot lt. 7251, Fev. 20. Și iar să fie sfintei mănăstiri a patra parte din satul Secăria sud. Prah., cu rumăni căț să vor afla, afară din cei cesânt ertaț cu cărțile lor, și cu doi munți, anume: Podurile și Prislopul, pentru că acastă parte de Secărie, cu rumăni și cu acești doi munți, i-au închinatu danie la sfânta mănăstire jupăneasa Ancuța Filipeasca ce au fost jupăneasă lui Ioniță Roset biv Vl. Stol. și soră Maricăi Filipeascăi, pentru sufletul ei și al părinților ei, după cum arată cartea de danie ot lt. 7251, Mai 31. Și iar să fie sfintei mănăstiri din moșia Drăgăneștii sud. Dăm. jumătate, partea lui Costandin Filipescu și cu partea lui de păcură, pentru că o au închinat danie la sfânta mănăstire pentru sufletul lui și al părinților lui, după cum arată cartea lui de danie ot lt. 7251, Mart 27. Și iar să fie sfintei mănăstiri partea lui Pană Filipescu biv Vel Șăt. din muntele Floreaiul ot sud. Prah. și partea lui de păcură după moșia Drăgăneasca ot sud. Dăm. pentru că le-au închinat danie la sfânta mănăstire Pană Filipescu biv Vel Șăt., pentru sufletul lui și al părinților lui, după cum arată cartea sa de danie ot lt. 7251, Mai 25. Și iar să fie sfintei mănăstiri moșia ce să chiamă Păcureții sud. Prah., carea iaste pre lângă muntele Prislopul al mănăstirii Mărgineanii și merge până în plaiul Stăeții (*sic*), și pe plaiu în sus până la Cercu, și din Cercu merge în curmezișu până la muntele Prislopul, pentru că acastă mai sus zisă moșie o au închinatu danie la sfânta mănăstire Oancea Căcorovu, feçorul lui Dobre Căcorov cu soția lui Voica, fata Costii, și li s'au scris numele la sfântul jertveanicu ca să să pomenească ei și părinții lor, după cum adeverează cartea lor de danie ot lt. 7254, Sept. 16 d. Și iar să fie sfintei mănăstiri un loc de aiç din București, din mahalaoa Sfintei Vineri, care loc iaste din zidul grajdiului al lui Iordachie Post. până în poarta caselor dumnealui Costandin Fierăscul Vel Ban și pe lângă ulița cea mare, unde să înpreună ulițele amândoa drept grajdiul Fierăscului Banul, pentru că acestu loc l-au închinatu danie la sfânta mănăstire jupăneasa Bălașa Băleanca pentru sufletul ei și al părinților ei, după cum adeverează cartea sa de danie ot lt. 7258, Noemvrie 14.

Aceastea dar toate, atăta cumpărăturile, cât și daniile ce să cuprindu mai susu, care sântu cumpărate și afierosite la mai sus numita mănăstire în igumenia mai sus zisului igumen, le adevirim Domniia Mea și prin cartea Domniei Meale întăritu și le întemeemu ca să fie sfintei mănăstiri ohabnice și nestrămutate. Iar pentru alte moșii, vii, mori, Țigani și alte lucruri câte de la vechii și trecuții ctitori și de la alți pravoslavnici creștini

s'au afierositu la sfânta aastă mănăstire și de câte cumpărături să va fi cumpăratu de igumenii cei după vremi ce au fostu nestavnici mai denainte vreamă până în vreamă igumeniia acestuia mai sus pomenitu igumen chir Anthimu, avându-și mănăstirea întăritoare loru domnești hrisoave ale celor mai denainte blagocestivi răpoosați și trecuți Domni, n'au fost trebuință de a să pune și acealea în rândul acestora suptu întărire prin hrisovul Domniei Meale, fiindu destul întărirea lor prin hrisoavele celor mai denainte Domni, cari își au întărirea și întemeierea loru și să ținu și să păzescu și să stăpânescu până în zioa de astăz neschimbate, iar, aceastea fiindu sporu și adaos nou prin sârguiala și purtarea de grijă a mai sus numitului igumen, le-am întăritu și le-amu întemeiatu Domniia Mea, dându acest cinstitu și bine închipuitu hrisov al Domniei Meale sfintei și dumnezeestii mănăstiri Mărgineanii și precuviosului arhimandritu și igumenu chir Anthimu și tuturor părinților călugări câți să află lăcuiitori la acestu sfântu lăcașu, ca toate câte mai sus arată și cuprindu să fie sfintei mănăstiri statornice, neclătite, nemișcate și nestrămutate în veaci. Iată și mărturii am pus Domniia Mea pe toți cinstiții și credinčoșii boiari cei mari ai Divanului Domniei Meale: panu Barbul Văcărescul Velichii Dvornecu, pan Costantin Năsturel Velichii Ban Cralevschii, pan Costandin Brâncoveanul, Velichii Spatharu, pan Ștefanu Văcăresculu, Velichii Logothetu, panu Costandinu Strâmbeanulă Velichii Vistjiariu, pan Radulu Crețulesculu, Velichii Clucear, pan Iordachi Ganet, Velichii Postelnicu, pan Dimitrachi Ghica, Velichii Paharnecu, pan Drăghici Greceanulu, Velichii Stolnecu, pan Lascarachi Ganit, Velichii Comis, pan Badea Știrbeai, Velichii Slugeariu, pan, Iordachie Caragea, Velichii Pitariu, și ispravneac pan Ștefan Buhăesculu vtori logothet. Sinthesitu-s'au hrisovul acesta de Iane Dămboviceanul băiv Vel Cluceariu za arie, și s'au scris în anul d'intăi al Domniei Meale aici, în Țara-Rumânească, la anii dela Zidirea Lumii 7262, iar dela Nașterea Domnului Dumnezeu și Mântuitorului Nostru Is. Hs. 1753, în luna lui Octovrie 20 d. de popa Florea, dascalul slovenescu de la școala dom. cea slovenească.

Iscălitura: Noi Constandin Voevoda, cu chipul « proorocului Moisi » de asupra, între monogramul încadrat. Jos, figura cu coif de la hrisovul precedent; de jur împrejur: « credința înbrăcată cu fapte bune și întărită în nădejde ». Bulă de argint cu coroana și stema ambelor țări. Deasupra Sf. Ecaterina, sfinții arhangheli, stema dublă, susținută de lei și vulturi. Sus, titlul domnesc. Inițiala ornată.

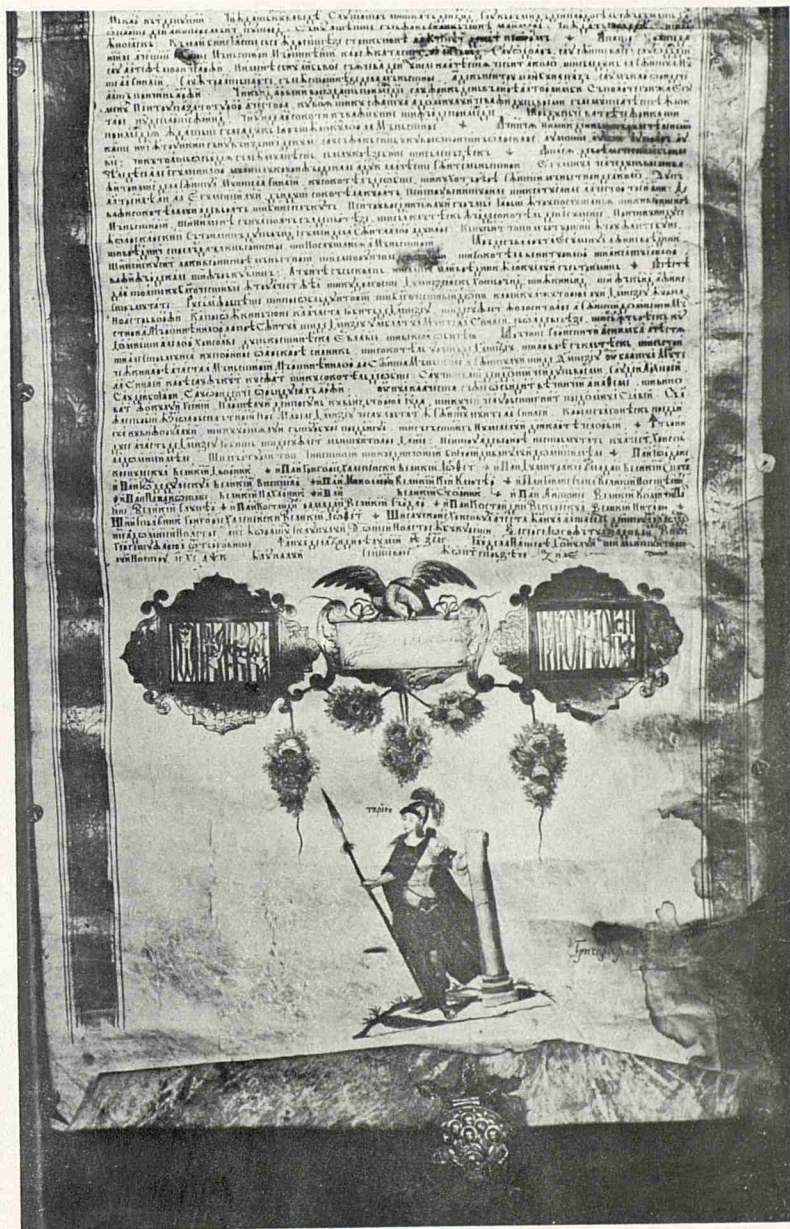

Documentul lui Nicolae-Vodă Mavrocordat pentru Mărgineni (inceputul).

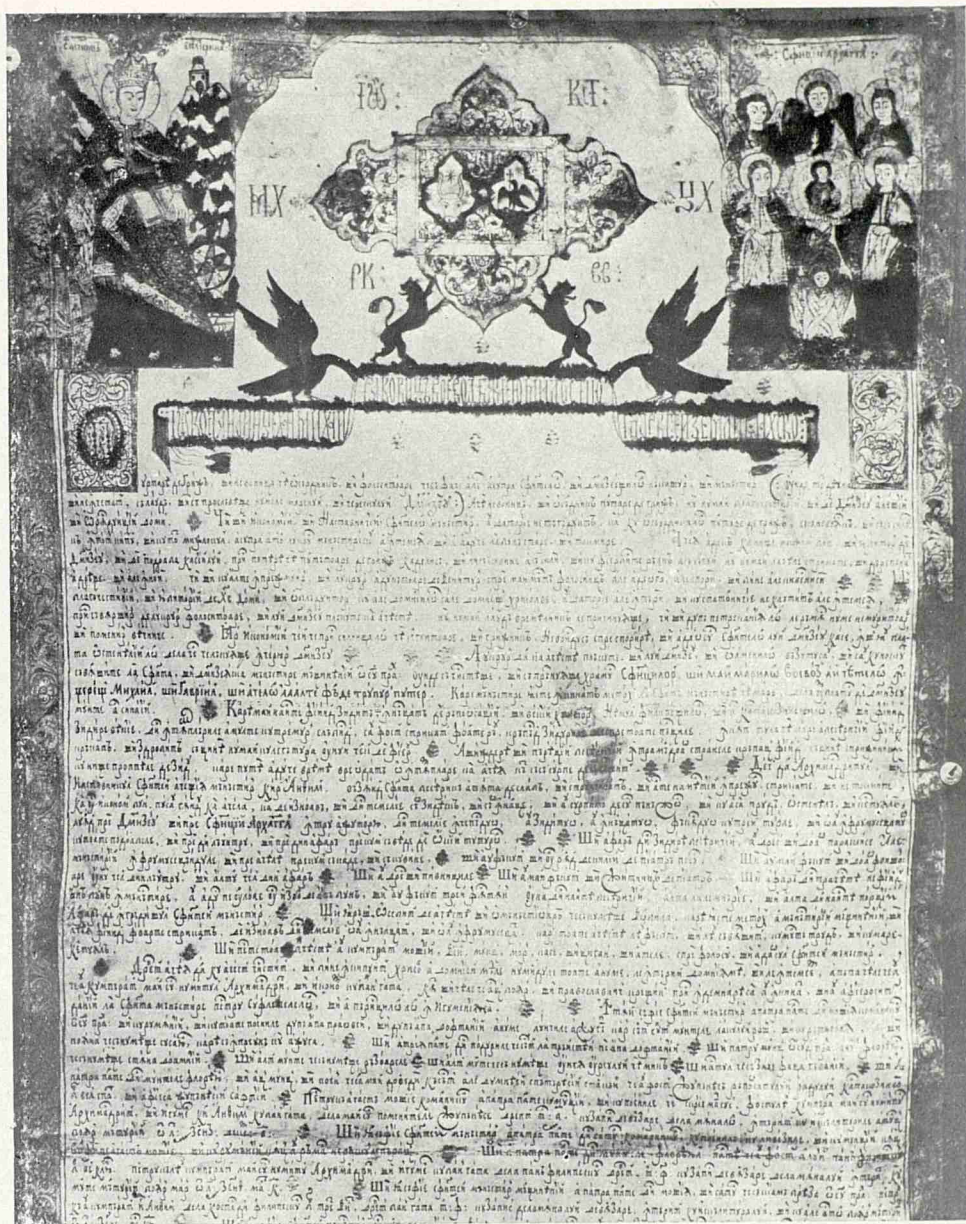

Documentul lui Nicolae-Vodă Mavrocordat pentru Mărgineni (sfârșitul).

A. R. — Memoriile Secțiunii Istorice. Seria III. Tom. XVII. Mem. 1.

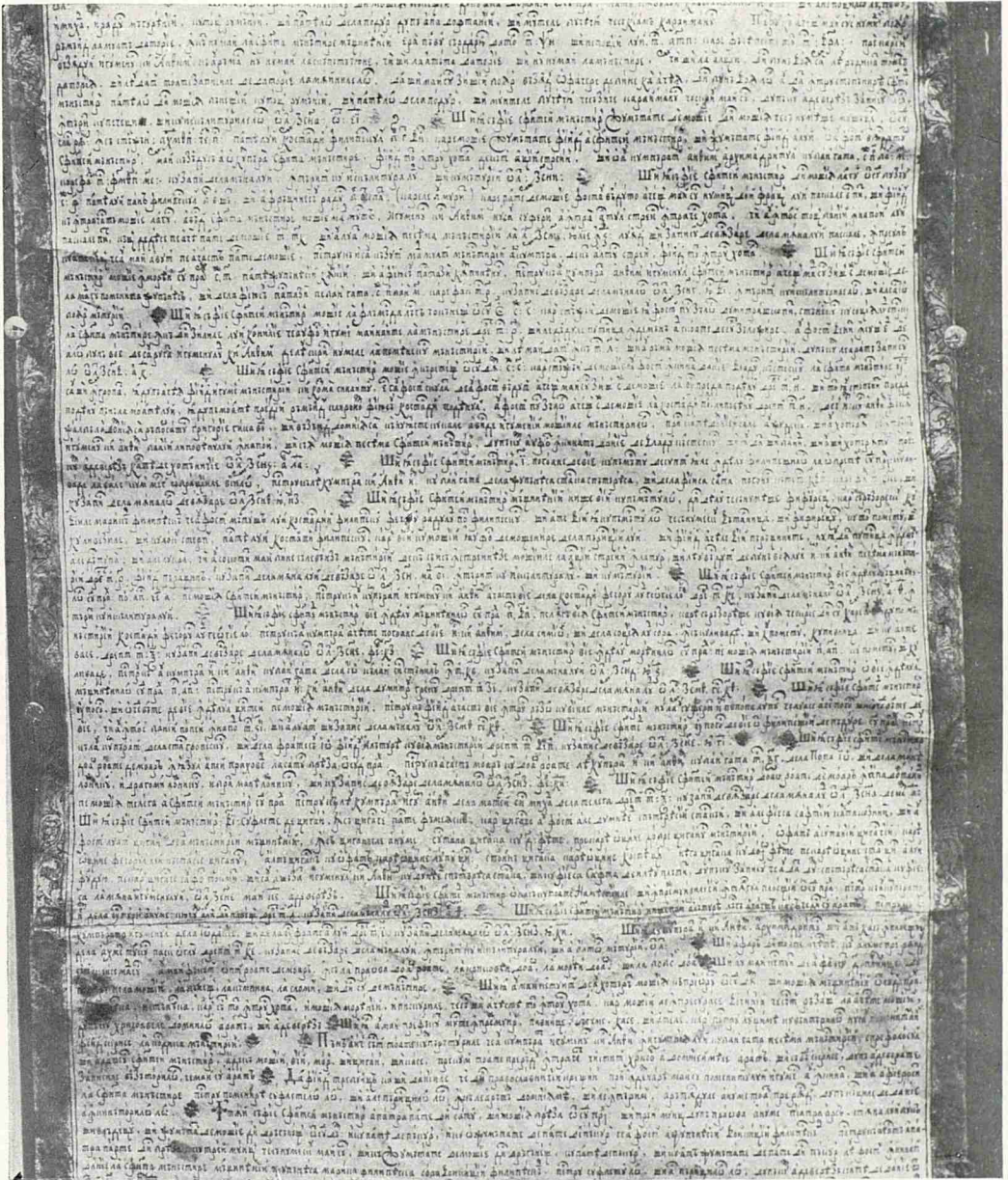

Documentul lui Constantin-Vodă Racoviță pentru Mărgineni.

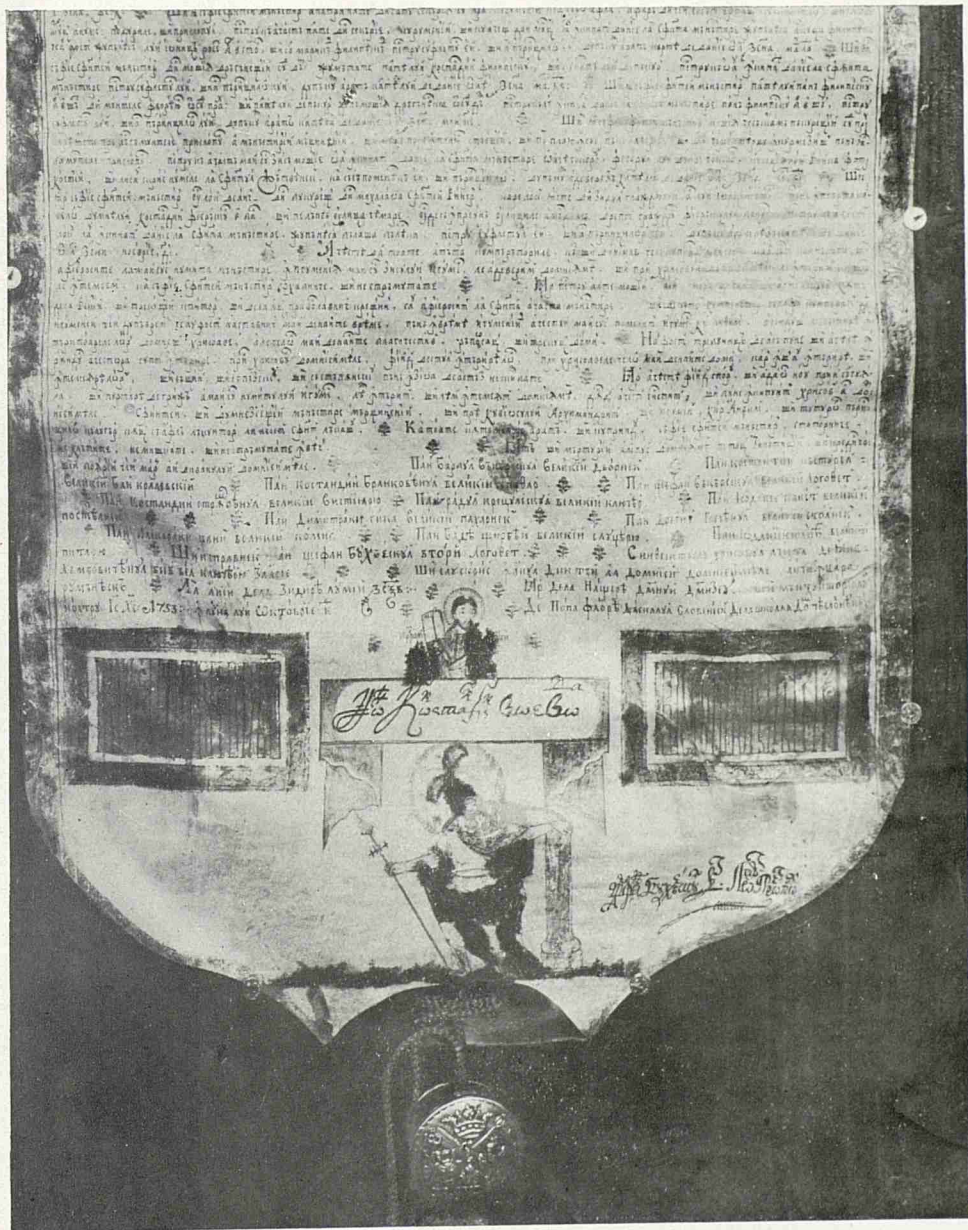

Documentul lui Constantin-Vodă Racoviță pentru Mărgineni.

A. R. — Memoriile Secțiunii Istorice. Seria III. Tom. XVII. Mem. 1.

Documentul lui Constantin-Vodă Racoviță pentru Mărgineni.

A. R. — Memoriile Secțiunii Istorice. Seria III. Tom. XVII. Mem. 1.

TOMUL XII (1931—32):

Lei

300.—

ANDREI RĂDULESCU. Influența belgiană asupra Dreptului român.	25.—
N. IORGA. Un pact de familie și o nuntă domnească în 1587.	7.—
N. IORGA. La cronologia vechilor Domni moldoveni	5.—
N. IORGA. Pretendentul Nicolae Basarab în Elveția	5.—
ION I. NISTOR. Opera d-lui N. Iorga	10.—
ION I. NISTOR. Un român iscoadă la 1683 în tabăra Regelui Sobieski la Viena	20.—
N. IORGA. Testamentul lui Nicola Nicolau	12.—
N. IORGA. Apelul către unire al lui Cuza-Vodă la 1859	5.—
N. IORGA. Un nou izvor cu privire la Mihai Viteazul și Radu Șerban.	12.—
G-ral R. ROSETTI. Războiul dela moartea lui Ștefan-cel-Mare până la acea a lui Matei Basarab. III. Tactica	50.—
N. IORGA. « Moșnenii » din Cremenari.	18.—
N. IORGA. Mormântul Doamnei Neaga și al neamului ei	5.—
N. IORGA. Publicații străine privitoare la istoria contemporană a Ro- mânilor	5.—
N. IORGA. Moșnenii de pe Verbilău și de pe valea Buzăului	12.—
N. IORGA. I. Pedagogia unui jurisconsult fanariot din București la 1780. II. Intoarcerea unei pribege: Doamna Maria Minio	15.—
N. IORGA. Contribuții la istoria modernă a Galaților	20.—
ALEX. LAPEDATU. Din grijile și greutățile unei domnii	25.—
N. IORGA. Știri nouă privitoare la familia lui Petru Șchiopul	15.—
G-ral R. ROSETTI. Războiul, dela moartea lui Ștefan-cel-Mare până la acea a lui Matei Basarab. IV. Fortificațiunea	40.—

TOMUL XIII (1932):

300.—

N. IORGA. Un cugetător politic moldovean dela jumătatea secolului al XIX-lea: Ștefan Scarlat Dăscălescu	45.—
N. IORGA. Doamna Elina a Țării-Românești ca patroană literară	10.—
I. I. NISTOR. Bisericile și școala greco-română din Viena	45.—
N. IORGA. Ceva din legăturile domniilor românești cu Ierusalimul	20.—
N. IORGA. Două scrisori ale lui Atanase Anghel	10.—
N. IORGA. Domnitorii români Vasile Lupu, Șerban Cantacuzino și Const. Brâncoveanu în legătură cu Patriarhii Alexandriei	5.—
N. IORGA. Radu Cantacuzino	10.—
N. IORGA. Donațiile românești pentru Megaspoleon și Vlah-Sarai	5.—
N. IORGA. B. P. Hasdeu ca istoric	5.—
N. IORGA. În jurul pomenirii lui Alexandru-cel-Bun	10.—
I. I. NISTOR. Contribuții la relațiunile dintre Moldova și Ucraina.	30.—
ION I. NISTOR. Din corespondența lui Todleben dela Plevna	40.—
ALEX. LAPEDATU. Campania polonă în Moldova la 1686	25.—
N. IORGA. Un pedagog « moldovean » pe la 1800	5.—
N. IORGA. Câteva observații asupra celui mai vechiu tezaur cultural româ- nesc	5.—
N. IORGA. Legăturile românești cu Muntele Sinai	5.—
I. LUPAȘ. Inceputul domniei lui Matei Basarab și relațiunile lui cu Tran- silvania	15.—
I. C. FILITTI. Oameni dependenți și cultivatori liberi în Principatele Române în sec. XV—XVII	15.—

TOMUL XIV (1933):

300.—

N. IORGA. Opinia publică germană și România lui Carol I, înainte și după războiul de independență	20.—
G-ral R. ROSETTI. Făptuirea războiului dela moartea lui Ștefan-cel-Mare la cea a lui Matei Basarab. V. Strategia	70.—
N. IORGA. Din viața socială a Brăilei supt Turci	10.—
N. IORGA. Un observator englez asupra Românilor din epoca lui Tudor Vladimirescu	20.—

MEMORIILE SECȚIUNII ISTORICE

SERIA III

Lei

<u>TOMUL I (1922—23):</u>	100.—
<u>TOMUL II (1923—24):</u>	130.—
<u>TOMUL III (1924—26):</u>	840.—
<u>TOMUL IV (1924):</u>	160.—
<u>TOMUL V (1925—26):</u>	160.—
<u>TOMUL VI (1926—27):</u>	300.—
<u>TOMUL VII (1927):</u>	300.—
<u>TOMUL VIII (1927—28):</u>	320.—
<u>TOMUL IX (1928—29):</u>	200.—
N. IORGA. Cronicele turcești ca izvor pentru istoria Românilor	12.—
N. IORGA. Portretele Domnilor noștri la muntele Athos	20.—
D. ONCIUL. Români și Unguri în trecut	15.—
S. GREAVU-DUNĂRE. Bibliografia Dobrogei, 425 a. Hr.—1928 d. Hr.	80.—
N. IORGA. Portrete și lucruri domnești nou-descoperite	20.—
N. IORGA. Comemorarea lui Francesco Petrarca	20.—
N. IORGA. Un boier de provincie în timpul Eteriei și Reg. Organic.	10.—
Păr. H. INGIGIAN. Mărturii armenesti despre Valahia și Moldova.	35.—
G-ral R. ROSETTI. Rapoarte daneze asupra războiului din 1877—1878	10.—
<u>TOMUL X (1929):</u>	400.—
G-ral R. ROSETTI. Câteva săbii ale lui Constantin Brâncoveanu	15.—
CL. ISOPESCU. Documenti inediti della fine del Cinquecento.	70.—
N. BĂNESCU. Acte venețiene privitoare la urmașii lui Petru-Vodă Șchiopul.	60.—
G. SOFRONIE. Principiul naționalităților în Dreptul internațional public.	100.—
N. IORGA. Originea moldoveană a lui Enăchiță Văcărescu	8.—
I. LUPAȘ. « Chronicon Dubnicense » despre Ștefan-cel-Mare	10.—
P. P. PANAITESCU. Miron Costin, Istoria în versuri polone	85.—
N. IORGA. I. Intre Domnii Moldovei și ai Țării Românești, cum se făcea correspondența; II. Zugrăvi noi și vechi	10.—
N. IORGA. Scrisori domnești din arhivele din Stockholm	20.—
<u>TOMUL XI (1930):</u>	340.—
N. IORGA. Există o scrisoare de trădare a lui Mihai Viteazul?	30.—
G-ral R. ROSETTI. I. Știri mărunte și note relative la istoria armamentului la noi. II. Când s'a adoptat steagul tricolor la noi	20.—
G. BALȘ. I. Biserica din Lujeni. II. Pridvorul bisericilor moldovenești.	50.—
S. MEHEDINȚI. Coordonante etnografice. Civilizația și cultura	60.—
N. IORGA. I. Originea lui Ștefan Răzvan. II. Petrecerea lui Vasile Lupu în exilul dela Constantinopol	10.—
G-ral R. ROSETTI. Războiul dela moartea lui Ștefan-cel-Mare până la acea a lui Matei Basarab. I. Armamentul	25.—
N. IORGA. Octoiul Diacului Lorinț	15.—
ANDREI RĂDULESCU. Juristul Andronache Donici	30.—
G-ral R. ROSETTI. Războiul dela moartea lui Ștefan-cel-Mare până la acea a lui Matei Basarab. II. Organizarea	25.—
ION I. NISTOR. Decorarea lui Avram Iancu și a camarazilor săi	55.—
ANDREI RĂDULESCU. Asemănările între ideile primitive ale poporului din Bretania și ale poporului român	20.—

